

MERKEZ BANKASI: SIKI PARA POLİTİKASI SÜRECEK

Açlık sınırı asgari ücreti aştı

Yoksulluk sınırı 62 bin lirayı geçti

Dar gelirli vatandaşların geçim derdi gelen zamlarla büyümeye devam ediyor. Türk-İş, temmuz ayında açlık sınırının 19 bin 234 liraya yükseldiğini açıklarken, yoksulluk sınırı da 62 bin lirayı geçti. Gıda fiyatlarında ise geçen aya göre yüzde 1,35 artış yaşandı

2 BİN 232 LİRALIK FARK OLDU

■ **TÜRK-İŞ**'İN ekonomistler ve uzmanlara hazırladığı "Açlık ve Yoksulluk Sınırı" raporunun temmuz ayı sonuçları açıklandı. Buna göre, 4 kişilik bir ailenin gıda harcaması tutarını ifade eden açlık sınırı 19 bin 234 liraya yükseldi. Temmuz ayında yoksulluk sınırı ise 62 bin liranın üzerinde hesaplandı. Araştırmaya göre, temmuz ayında 4 kişilik ailenin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenebilmesi için yapılması gereken gıda harcaması tutarını ifade eden açlık sınırı 17.002 TL olan asgari ücretin 2 bin 232 lira üzerinde gerçekleşti.

MUTFAK ENFLASYONU ARTTI

■ **GIDA** ile giyim, konut, ulaşım, eğitim, sağlık ve benzeri ihtiyaçlar için yapılması zorunlu diğer harcamaların toplam tutarına denk gelen yoksulluk sınırı ise 62 bin 653 liraya yükseldi. Araştırmaya göre, bekar bir çalışanın yaşama maliyeti 24 bin 902 liraya çıktı. Ankara'da yaşayan 4 kişilik ailenin gıda için yapması gereken asgari harcama tutarı bir önceki aya göre yüzde yüzde 1,35 oranında arttı. Son 12 ay itibarıyla değişim oranı ise yüzde 64,99 olarak belirlendi. Mutfak enflasyonundaki yıllık değişim ise yüzde 81,16 olarak hesaplandı. / 6'DA

Ekonomik güven endeksi düştü

■ **TÜRKİYE** İstatistik Kurumu (TÜİK) 2024 Temmuz Ekonomik Güven Endeksi verilerini açıkladı. Verilere göre, ekonomik güven endeksi temmuz ayında yüzde 1,5 azalarak 94,4 seviyesine geriledi. Bu düşüşle birlikte ekonomik güven endeksi, son 11 ayın en düşük seviyesine inmiş oldu.

■ **EKONOMİK** güven endeksi, 0-200 aralığında bir değer alabilen bir ölçüm olup, 100'ün üzerindeki değerler genel ekonomik duruma ilişkin iyimserliği, 100'ün altındaki değerler ise kötümserliği ifade ediyor. Öte yandan, tüketici güven endeksi ise yüzde 3,1 düşerek, yüzde 75,9 seviyesine geriledi.

SIYONİST BAKANA SERT TEPKİ

Klavve soytarısı

■ **CUMHURBAŞKANI** Recep Tayyip Erdoğan, Ankara'da partisinin Genişletilmiş İl Başkanları Toplantısı'nda konuştu. İsrail Dışişleri Bakanı'nın kendisini hedef alan paylaşımlarına sert çıkan Erdoğan, "Netanyahu yönetimi altında İsrail'in gittiği yol yol değildir. İsrail'in küstah açıklamaları karşısında milletimizin dik ve dirayetli duruşunu çok kıymetli buluyorum. Biz bu yola kefenimizle çıktık. Klavve soytarılarının hadsiz mesajları bizi korkutmaz, ürkütmez, sindirmez, inandığımız yolda yürümekten bizi asla vazgeçirmez" açıklamasında bulundu.

■ **PARIS'TEKİ** Olimpiyat Oyunları'nın açılışına da değinen Erdoğan, "Açılıştaki sahnelenen ahlaksızlık karşı karşıya olduğumuz tehdidin boyutlarını birkez daha gözler önüne serdi. İnsanları birleştirmesi gereken spor etkinliği maalesef insanlığa değerlere düşmanlıkla açıldı. Paris'te sahnelenen rezaletin herkes için toparlanma ve silesi olacağına inanıyorum" dedi.

Sahipsiz hayvan yasası Meclis'ten geçti

■ **SAHİPSİZ** hayvanlara yönelik düzenlemeler içeren Hayvanları Koruma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, TBMM Genel Kurulunda kabul edilerek yasalastı. Teklifte birlikte hayvan bakımevlerine alınan hayvanlardan rehabilite edilen köpekler sahiplendirilinceye kadar bu yerlerde barındırılacak.

UYMAYANLARA HAPİS CEZASI

■ **BAŞTA** yerel yönetimler olmak üzere diğer ilgili kurum ve kuruluşlara teşvik veya Bakanlıkça uygun görülen miktarlarda mali destek sağlanacak. Yükümlülüklerini yerine getirmeyen belediye yetkililerine 6 aydan 2 yıla kadar hapis cezası verilecek, sahipli hayvanlarını terk edenlere yönelik idari para cezası 2 bin liradan 60 bin liraya çıkarılacak. / 6'DA

Salda Gölü S.O.S veriyor

■ **TÜRKİYE**'NİN Maldivleri olarak bilinen Salda Gölü, hızla tahrip oluyor. Artan turizm, çevre kirliliği, yasa dışı yapılaşma ve su kaynaklarının aşırı kullanımı, gölün ekosistemini ciddi şekilde tehdit ediyor. Gölün eşsiz beyaz kumullarını oluşturan hidromanyezit oluşumları, insan etkisiyle azalıyor ve beyaz adacıklar kararak yok oluyor. Gölün su seviyesinin çekilmesi, yoğun insan faaliyetleri ve artan kirlilik, gölün ekosistemini tehdit ederken, ortaya çıkan çöpler ise durumu daha da vahim hale getiriyor. / 6'DA

Hastane yolunda korkunç kaza!

■ **ERZURUM'DA** gece saatlerinde hastaneye hasta götürdükten sonra dönüş yolunda olan ambulansla hafif ticari araç kafa kafaya çarpıştı. Korkunç kazada 2'si sağlık personeli 4 kişi hayatını kaybetti. Ağır yaralı hemşirenin tedavisi sürüyor.

SORUN ADAM KİTLİĞİ Mİ ADAMLİĞI KIT OLANLARA MAKAM VERİLMESİ Mİ?
AHMET SANDAL 7'DE

MHP'YE SALDIRI
DR. SEYFİ ŞAHİN 6'DA

VAKİTLİ VAKİTSİZ ÇALDILAR BENİ
UĞUR CANBOLAT 5'TE

KAYDI NEDİR? PSİKOLOJİK, SOSYOLOJİK, EKONOMİK VE AİLEVI GELECEK KAYGISI NEDİR?
EKREM ÇULFA 3'TE

İŞGALCI İSRAİL, 8 GÜN SÜREN SALDIRILARININ ARDINDAN HAN YUNUS'TAN ÇEKİLDİ

42 Filistinlinin cesedine ulaşıldı

Terörist İsrail ordusunun, güvenli bölge ilan etmesine rağmen 22 Temmuz'dan bu yana karadan saldırılar gerçekleştirmesinin ardından çekildiği Gazze'nin güneyindeki Han Yunus'un doğusunda 42 Filistinlinin cansız bedenine ulaşıldı

■ **İŞGALCI** İsrail askerlerinin çekilmesinin ardından Han Yunus'un doğu bölgelerindeki duruma ilişkin ilk bilgileri verildi. Gazze'deki hükümetin Medya Ofisi Müdürü İsmail Sevabite, bölgedeki durumun çok zor olduğunu belirtti. 42 kişinin cansız bedenine ulaşıldığını ve enkaz altında arama çalışmalarının sürdürüldüğünü, ölü sayısının artmasından endişe ettiklerini kaydetti. Sevabite, İsrail güçlerinin vatandaşlara ait konutları ve hizmet binalarını yerle bir ettiğini belirtti.

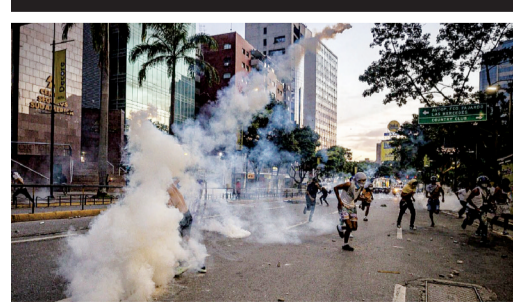
■ **SEVABİTE**, İsrail'in ABD yönetiminin sağladığı silah desteğiyle gerçekleştirdiği bu saldırının "tam bir savaş suçu" olduğunu vurguladı. Saldırılarda yarananların, ekiplerin ulaşımının İsrail güçleri tarafından engellendiğini; bunun da can kayıplarıyla sonuçlandığını hatırlatan Gazze'deki Sivil Savunma Teşkilatı Tedarik ve Tehizat Daire Başkanı Muhammed Mugayyir ise cesetlerin sıcak hava ve ulaşımın engellenmesi nedeniyle çürüdüğüne dikkati çekti.

Çocuk felci salgını

■ **GAZZE'DE** sağlık koşulları giderek kötüleşiyor. Gazze Sağlık Bakanlığının açıklamasına göre, İsrail saldırılarının sonucu bölgedeki sağlık sistemi büyük bir çöküş yaşadı ve hijyen koşulları hızla bozuldu. Bu durumun sonucu olarak, bölgede çocuk felci salgını baş gösterdi.

Venezuela'da seçim krizi

■ **GÜNEY** Amerika ülkesi Venezuela'da yapılan seçimlerde mevcut başkan Nicolas Maduro'nun yeniden kazandığının duyurulması, siyasi krize yol açtı. Muhalefet, Maduro'nun zaferinin hileli olduğunu öne sürerek, kendi adayı Edmundo Gonzalez'in oyların çoğunluğunu aldığını ileri sürdü. Tartışmalar ülke genelinde şiddetli protestoları tetikledi. Eylemlerde en az iki kişi hayatını kaybederken, Maduro, "Venezuela'da faşist ve karşı devrimci bir darbe yapılmaya çalışılıyor" açıklamasını yaptı. / 7'DE

DUR SUN ÖZBEK: 8 NUMARAYI KUVVETLENDİRMEYİZ GEREKİYOR 11'DE

PARIS 2024'TE OKÇU MİLLİ TAKIMI TARİHİ BİR BAŞARIYA İMZA ATTİ 11'DE

ISBN 978-924589276-2
789245 892762

SICAK ÇARPMASINA KARŞI HAYAT KURTARAN 5 ÖNEMLİ UYARI!

Anne babaların "Aman güneşin altında durma, şapka tak, öğlen sıcaklarında evden çıkma, güneş kremi sür" uyarıları, yaz aylarının giderek daha da sıcak geçtiği günümüzde daha da anlamlı bir hale geliyor. Üstelik sadece bebek ve çocuklar değil, özellikle kronik hastalıkları olanlar ve ileri yaşta kişiler "sıcak çarpması" tehdidiyle daha fazla karşı karşıya kalıyor. Sıcak çarpmasına karşı alınacak başlıca önlemler ise "Günün en sıcak saatlerini gölge ve serin ortamda geçirmek, bol su içmek, hafif ve rahat giysiler giymek" olarak sıralanıyor. Yüksek sıcaklıklarda vücudun ısı düzenleme mekanizmasının yetersiz kalarak aşırı ısınmasına "sıcak çarpması" denildiğini belirten Acıbadem Maslak Hastanesi İç Hastalıkları Uzmanı Dr. Kayra Aydoğan Taşcı "Yaz sıcaklarında vücudun kendini soğutmaya çalışırken maruz kaldığı baskı; kalp ile diyabet gibi hastalıkların kötüleşmesine, felce ve böbrek hasarına yol açabiliyor. Sıcak çarpması şiddetli tablolarda ölümcül de olabilir. Dolayısıyla yüksek vücut ısısı, aşırı terleme, kafa karışıklığı, konuşma bozukluğu, sersemlik hissi, artmış kalp hızı, baş ağrısı ve baş dönmesi gibi belirtilerde zaman kaybetmeden sağlık kuruluşuna başvurulması yaşamsal öneme sahip. Sıcak çarpması tedavisinde vücut sıcaklığını mümkün olan en kısa sürede normal seviyelere indirmek; beyin, kalp ile böbrekler gibi hayati organların fonksiyonlarını korumak ve hasarı önlemek hedefleniyor" diyor.

Çocuk ve yaşlılarda sıcak çarpması riski artıyor!

Küresel sıcaklıkların ve nemin artması nedeniyle 65 yaş üstü kişilerde sıcağa bağlı ölümlerin geçtiğimiz yıllarda yüzde 85 oranında arttığı belirtiliyor. Bu nedenle ciddi bir sağlık sorunu olan sıcak çarpmasında, erken tanı ve acil müdahale büyük önem taşıyor. Vücudun ısı dengeleme ve terleme mekanizması çocuk-

larda henüz gelişmediği; yaşlılarda ise yaşlılığı için bu gruplar ile kalp hastalığı, yüksek tansiyon, diyabet ve obezite gibi kronik hastalıkları olan bireyler daha fazla risk altında oluyor. Sıcak havalarda efor sarf eden, açık havada çalışan, seyahat yoluyla sıcak havaya aniden maruz kalan kişilerin yanı sıra kan damarlarını daraltan, adrenalinini bloke ederek kan basıncını düzenleyen, vücuttaki sodyum ve suyu atan veya psikiyatrik semptomları azaltan ilaçlar kullanan kişilerin de sıcağa karşı daha fazla önlem almaları gerekiyor.

SICAK ÇARPMASINA KARŞI 5 KRİTİK ÖNLEM!

Sıcak çarpmasını önlemenin tedaviden daha etkili olduğunun altını çizen İç Hastalıkları Uzmanı Dr. Kayra Aydoğan Taşcı, günlük hayatta alınabilecek bir dizi önlem sıralıyor. İşte o önlemler:

Bu saatler arasında sokağa çıkmayın!

Güneşin etkisinin yoğun olduğu öğle saatlerinde dışarı çıkmaktan kaçınmın. Çok sıcak havalarda 11.00 - 16.00 saatleri sıcağa maruz kalma açısından en tehlikeli saatlerdir. Günün bu en sıcak kısmını kapalı alan aktiviteleriniz ve dinlenmeniz için kullanın.

Hafif, açık renkli ve bol kıyafetler giyin

Koyu renkli ve kalın veya üzerinize sıkı oturan giysiler vücudunuzun düzgün bir şekilde soğumasına izin vermez. Koyu renkler güneş ışığından gelen ısıyı emer, açık renkler ise yansıtır. Dolayısıyla hafif, açık renkli ve bol giysiler giymeyi alışkanlık edin. Nefes alabilen kumaşlardan yapılmış, dışarıdayken içinde rahat edeceğin türden giysiler seçin. Bebek ve çocuklar daha az terledikleri için aşırı ısınma riski altında olurlar; bu da sıcakta serinleme yeteneklerini sınırlıyor. Bu nedenle özellikle sıcak havalarda bebekleri

aşırı giydirmemeye özellikle dikkat edin.

Sıcak havalarda yorucu aktivitelerden kaçınmın!

Sıcak havalarda asla yorucu aktiviteler yapmayın. Egzersiz veya fiziksel çalışmayı sabahın erken saatleri veya akşam gibi günün daha serin saatlerinde planlamaya çalışın. Sıcak havalarda yorucu aktivitelerden kaçınmıyorsanız, bol sıvı tüketin ve serin bir yerde sık sık dinlenin.

Bol bol su tüketin

İç Hastalıkları Uzmanı Dr. Kayra Aydoğan Taşcı, sıcak çarpmasından korunmak için

bol miktarda su içmeniz gerektiğine dikkat çekerek, "Susuz kalmamak vücudunuzun terlemesine ve normal vücut ısısını korumasına yardımcı olacaktır. Özellikle sıcak havalarda egzersiz sırasında yeterli su almasına dikkat edin. Her gün 2 - 2.5 litre su içmeyi de asla ihmal etmeyin" diyor.

Güneş kremi her iki saatte bir yenileyin

Güneş yanığına karşı korunun. Zira, güneş yanığı vücudun kendini soğutma yeteneğini etkiliyor. Bu nedenle açık havada; geniş kenarlı bir şapka, güneş gözlüğü ve yüksek SPF'li güneş kremiyle kendinizi koruyun. Güneş kremi bolca ve her

iki saatte bir sürün. Eğer yüzüyor veya terliyorsanız, kremi daha sık uygulayın.

Bu belirtilerde zaman kaybetmeyin!

Yüksek vücut ısısı
Artan kalp hızı
Baş ağrısı ve baş dönmesi
Mide bulantısı
Kas krampları
Susama hissinde artış
Aşırı terleme
Kafa karışıklığı
Zihinsel durum değişikliği
Konuşma bozukluğu
Sersemlik ve huzursuzluk hissi

KALP DOSTU VE KANSER SAVAŞÇISI DOMATESİN FAYDALARI

Sağlık açısından birçok faydası olan domates Türk mutfağının da olmazsa olmazları arasında yer alıyor. Zengin besin içeriği ve antioksidan özellikleri ile kalp, cilt ve göz sağlığını koruyor; sindirim ve bağışıklık sistemini destekliyor. Domatesi taze, mevsiminde ve organik tüketmek gerekiyor. Domatesin pişirilmesi veya işlenmesi, içinde bulunan değerli bir antioksidan olan likopenin de faydalarını artırıyor. Memorial Şişli Hastanesi Beslenme ve Diyet Bölümü'nden Uz. Dyt. Sinem Türkmen, domatesin sağlığı faydaları ve bu mevsimde konserve domates yapılırken dikkat edilmesi gerekenler hakkında bilgi verdi.

Domates (Solanum lycopersicum), patlıcan, biber ve patatesle birlikte patlıcangiller familyasına ait bir meyvedir. Çoğunlukla sudan oluşur; karbonhidrat içeriği ise oldukça düşüktür. Domates, C, A, K vitamini, potasyum ve folat açısından zengindir. Ayrıca diyet lifi ve antioksidanlar içerir. Domatese güzel kırmızı rengini likopen adı verilen bir antioksidan vermektedir. Kırmızı rengin dışında mor, sarı, turuncu ve yeşil renkte olan domates türleri de bulunmaktadır.

Zengin antioksidan içeriği ile kanserden korunmaya yardımcı

Antioksidanlar hücrelere zarar verebilecek ve bağışıklık sistemini etkileyebilecek serbest radikaller adı verilen moleküllerle savaşır. Domates likopen açısından zengin bir besindir. Likopen; akciğer, mide veya prostat kanseri olma olasılığını azaltabilir. Olgun domateslerde daha bol bulunan likopen, domates pişirildiğinde daha da etkili hale gelmektedir. Çünkü ısı, meyvenin kalın hücre duvarlarını parçalar ve likopenin vücut tarafından daha kolay erişilebilir hale gelmesini sağlar. Bu nedenle; domates suyu, domates salçası ve domates sosları likopenin en zengin besin kaynaklarıdır. Bilimsel çalışmalar; domates ve domates ürünleri ile prostat, akciğer ve mide kanseri vakalarının daha az görüldüğünü göstermiştir. Birçok çalışma, özellikle pişmiş domates olmak üzere, yüksek miktarda domates tüketen erkeklerin prostat kanseri riskinin azaldığını bulmuştur. Özellikle sekinin ve meyvelere sarı veya turuncu bir renk veren bir antioksidan olan beta karoten, vücutta bağışıklık sisteminin olmazsa olmazı A vitamini ve

dönüştürülür. Yapılan çalışmalar domates kabuğunda bulunan naringenin adlı flavonoidin, vücutta iltihabı azalttığı ve çeşitli hastalıklara karşı koruma sağladığını göstermiştir. Güçlü bir antioksidan bileşik olan klorojenik asit, kan basıncını yüksek seviyelerde olan kişilerin kan basıncını düşürebilir.

Domates cildi güzelleştiriyor, kalbi koruyor

Domateslerin çiğ ve pişmiş olmak üzere çeşitli formlarda düzenli olarak tüketilmesi olası faydalarından tam olarak yararlanılmasını sağlayacaktır. Domatesin sağlığa faydalarından bazıları şunlardır:

Kalp Sağlığı: Likopen ve diğer antioksidanlar; damarları koruyarak kolesterol seviyelerini düşürür ve kalp hastalıkları riskini azaltır. Domatesin potasyum içeriği de kan basıncını düzenlemeye yardımcı olabilir. 80 gr'lık bir domates porsiyonu yetişkin bir bireyin günlük potasyum ihtiyacının yaklaşık %5'ini karşılar. Potasyum açısından zengin besinler tüketmek daha düşük felç riskiyle ve daha düşük kalp hastalığı oranlarıyla ilişkilendirilebilir. Likopen ayrıca LDL "kötü" kolesterol seviyesini ve kan basıncını düşürmeye de yardımcı olabilir. Orta yaşlı erkekler üzerinde yapılan bir çalışmada, kandaki yüksek likopen ve beta-karoten seviyelerinin kalp krizi ve felç riskini azalttığı görülmüştür.

Göz Sağlığı: Domates, lutein, zeaksantin ve vücutta A vitamini dönüşen beta-karoten içerir. Bu bileşikler; göz sağlığını destekler; gözlerin yorulmasını önlemeye ve göz yorgunluğundan kaynaklanan baş ağrılarını hafifletmeye yardımcı olabilir.

Cilt Sağlığı: İçeriğindeki likopen ve diğer antioksidanlar; cilt hücrelerini serbest radikallerden koruyarak cildin daha sağlıklı ve genç kalmasına yardımcı olabilir. Domates, aynı zamanda güneş yanıklarına ve UV ışınlarına karşı koruma sağlar. Bir çalışmaya göre, 10 hafta boyunca her gün 40 gram domates salçasını (16 mg likopen sağlar) zeytinyağı ile birlikte tüketen kişilerde %40 daha az güneş yanığı görülmüştür.

Sindirim Sistemi: Domates, diyet lifi açısından zengin olduğundan, sindirim

sistemini düzgün çalışmasına yardımcı olur ve kabızlık riskini azaltır. Orta boy bir domates, sindirim için gerekli ve faydalı olan çözünmeyen ve çözünen liften oluşan 1,5 gram lif sağlar. Sağlıklı yetişkin kadınlar günde 25 gram lif, erkekler için 38 gram almayı hedeflemelidir. Domatesler hem çözünbilir hem de çözünmeyen lif kaynağıdır. Çözünbilir lif, sindirim sırasında jel benzeri bir doku oluşturmak için suyu tutar. Çözünmeyen lif dışkıya hacim kazandırır. Bu değişikliklerin her ikisi de dışkının kolondan daha kolay geçmesini sağlar.

Bağışıklık Sistemi: Domates bağışıklık sistemini desteklemeye yardımcı olan antioksidanlar olan C vitamini ve beta-karoten kaynağıdır. Orta boy bir domates sağlıklı bir yetişkinin C vitamini ihtiyacının %28'ini sağlayabilir. Araştırmalar, domates suyunun virüsleri savuşturma da dahil olmak üzere bağışıklık hücrelerinin seviyelerini önemli ölçüde artırdığını bulmuştur. Çalışmalar domates ve domates ürünlerinin içerdikleri vitaminler ve antioksidanlar sayesinde çeşitli kanser türlerine yakalanma riskini azaltabileceğini göstermektedir.

Domates konservesi yaparken bunlara dikkat edin

Domatesin Türk mutfağında hemen her yemekte kullanılması domatesin konserve formunda da çok tüketilmesini beraberinde getirmektedir. Özellikle yaz aylarında pek çok insan domates konserveleri için hazırlıklara başlamakta. Ancak domates konservesi yaparken bazı önemli noktalara dikkat edilmelidir:

Konserve yapılmadan önce en önemli noktaların başında kavanozların steril hale getirilmesi gelmektedir:

- Büyük bir tencerenin içerisinde konserve yapmak için kullanılacak kavanozlar ve kapaklar ortalama yarım saat kadar kaynatılmalıdır. Kavanozların cam ve daha önce kullanılmamış olması gerekmektedir. Cam kavanozların kaynatılma işlemi hem steril hem basınçlı hale gelmesi için yapılmaktadır. Bu sayede konservenin daha uzun süre taze kalması sağlanmaktadır.

- Ardından, kavanozlar temiz bir bezin üzerine dizilerek soğutulmalı ve iyice kurulanmalıdır.

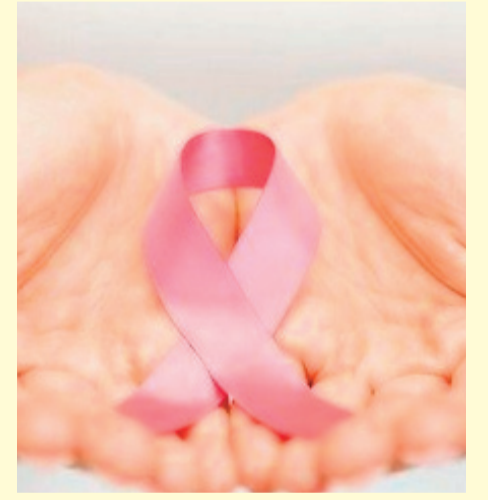
- Hazırlanan karışım sıcakken kavanozlara konmalıdır. Bu sayede kavanoz vakumlanır; havayla teması kesilir ve ürününüz daha uzun süre saklanır.

- Konservenin dayanma süresini arttırmak amacıyla kavanozun 1/5'ini boş bırakılmalıdır. Üzerlerine bir havlu ile örtülerek 1 gün oda sıcaklığında bekletilir.

- Kapaklarını kapadıktan sonra kavanozlar ters çevrilir. Üzerlerine bir havlu ile örtülerek 1 gün oda sıcaklığında bekletilir.

- Daha sonra kavanozları düz çevrilerken serin ve güneş almayan bir yerde muhafaza edilir.

'Kadınlarda En Sık Görülen Kanserdir'

Meme kanseri kadınlarda en sık görülen kanserdir; Batı ülkelerinde her 8 kadından 1'inde gelişebilmektedir. Bu yüksek risk oranı, erken teşhis ve düzenli taramaların önemini vurgular. Erken tanı hastanın geleceğini en çok etkileyen bir faktördür.

Prof. Dr. Abut Kebudi, erken evrelerde teşhis edilen kanserin, daha etkin ve çeşitli tedavi seçenekleri sunarak, hastanın hayatta kalma oranını ve yaşam kalitesini önemli ölçüde artıracaklarını vurguladı. Bu nedenle, düzenli tarama ve kontroller büyük önem taşımaktadır.

Radyoterapi Önemli Bir Adım!

Çok uzun süre meme kanseri cerrahi tedavisinde memenin en geniş şekilde alınması ve bu kanserin genellikle ilk yayıldığı yer olan koltukaltı bölgesinin de geniş alınması uygulandı. Bu ameliyat tipleri kanseri tedavi ederken ciddi komplikasyonlara da yol açmaktaydı. (estetik, kolda uyuma, ağrı, şişme vs.)

Sonraki yıllarda gerek meme için ve gerekse de koltukaltı bölgesi için özellikle Radyoterapinin de eklenmesiyle gayet iyi sonuçlar alındığı gösterildi.

Bugünün meme kanseri cerrahisi artık daha az cerrahi ile en iyi sonuçların alınmasını ve kanseri tedavi etmenin yanısıra estetik görünümü de önemsemektedir.

Dolayısıyla "Toplam Hayat Kalitesi" önem kazanmaktadır.

KAYDI NEDİR? BAŞA ÇIKMAK İÇİN NELER YAPMALIYIZ?

EKREM ÇULFA

KAYDI Nedir?, Psikolojik, Sosyolojik, Ekonomik ve Ailevi Gelecek Kaygısı Nedir?, Psikolojik, Sosyolojik, Ekonomik ve Ailevi Gelecek Kaygısı ile Başa Çıkmak İçin Neler Yapmalıyız?

Kaygı Nedir?

Kaygı, genellikle belirsizlik, endişe ve korku duygularının bir araya gelmesiyle ortaya çıkan psikolojik bir durumdur. Kişinin geleceği hakkında olumsuz senaryolar düşünmesi, kaygı durumunu artırabilir. Psikolojik, sosyolojik, ekonomik ve ailevi gelecek kaygısı ise bu unsurların gelecek ile ilgili endişeleri tetiklemeyle ortaya çıkar.

Psikolojik Gelecek Kaygısı:

Psikolojik gelecek kaygısı, kişinin kendi iç dünyasında yaşadığı belirsizlik, başarısızlık korkusu veya geleceğe dair endişelerdir. Bu durum, genellikle bireyin düşük özsaygı, mükemmeliyetçilik gibi faktörlerden etkilenebilir.

Sosyolojik Gelecek Kaygısı:

Sosyolojik gelecek kaygısı, toplumsal beklentiler, ekonomik durum, işsizlik gibi faktörlerin bireyin gelecek endişelerini artırma-

ıyla ilgilidir. Toplumsal normlara uyum sağlama ve sosyal beklentileri karşılama kaygısı sosyolojik gelecek kaygısını etkileyebilir.

Ekonomik Gelecek Kaygısı:

Ekonomik gelecek kaygısı, maddi güvence, işsizlik, ekonomik krizler gibi faktörlerden kaynaklanabilir. İstikrarsız bir ekonomik ortamda yaşayan bireyler, geleceklerini güvence altına alma konusunda endişe duyabilirler.

Ailevi Gelecek Kaygısı:

Ailevi gelecek kaygısı, aile içinde yaşanan sorunlar, ilişkilerdeki belirsizlikler ve aile bireylerinin geleceğine dair endişeleri ifade eder. Ailevi destek ve iletişim eksikliği, gelecek kaygılarını artırabilir.

Başa Çıkmak İçin Neler Yapmalıyız?

1. *Bilinçli Farkındalık: Endişe ve kaygı durumlarının farkında olmak ve bu duyguları tanımak önemlidir.

2. *Destek Almak: Profesyonel destek, terapi veya danışmanlık hizmetlerinden faydalanmak, gelecek kaygısıyla başa çıkmak için etkili olabilir.

3. *Olumlu Düşünce: Olumlu düşünceler geliştirerek, olumsuz senaryolardan uzaklaşmak ve geleceğe daha pozitif bakmak faydalı olabilir.

4. *Planlama ve Hedef Belirleme: Gelecek için somut planlar yapmak, hedefler belirlemek ve adımlar atmak, gelecek kaygısını azaltabilir.

5. *Sağlıklı Yaşam Tarzı: Düzenli egzersiz, sağlıklı beslenme ve stres yönetimi teknikleri kullanarak, ruh sağlığını korumak önemlidir.

Gelecek kaygısıyla başa çıkmak, kişinin kendini tanıması, duygularını ifade etmesi ve destek almasıyla mümkündür.

Psikolojik, Sosyolojik, Ekonomik ve Ailevi Gelecek Kaygısı ile Başa Çıkmak İçin Neler Yapmamalıyız?

Psikolojik, Sosyolojik, Ekonomik ve Ailevi Gelecek Kaygısı ile Başa Çıkmak İçin Yapmamanız Gerekenler:

Kaçmak ve İçe Kapanmak: Sorunları görmezden gelmek, duyguları bastırarak veya tek başına kalmak, gelecek kaygısıyla başa çıkmak yerine sorunları büyütebilir.

Aşırı Endişe ve Karamsarlık: Gelecek hakkında sürekli olumsuz senaryolar düşünmek, gelecek kaygısını artırabilir. Aşırı endişe ve karamsarlık duygularına kapılmamak önemlidir.

Sosyal İzolasyon: Toplumsal destekten uzaklaşmak, sosyal ilişkileri kesmek, sosyolojik gelecek kaygısını artırabilir. Bu nedenle

sosyal ilişkileri güçlü tutmak önemlidir.

Maddi Riskler Almak: Ekonomik gelecek kaygısıyla başa çıkmak için, maddi riskler almak veya plansız harcamalar yapmak, gelecekte daha fazla kaygı yaratabilir.

Aile İçi İletişim Sorunları: Ailevi gelecek kaygısını artırmayacak faktörlerden biri de aile içi iletişim sorunlarıdır. Aile içindeki sorunları görmezden gelmek veya iletişimi kesmek, gelecek kaygısını artırabilir.

Kendinizi Aşırı Zorlamak: Mükemmeliyetçilik, aşırı çalışma, sürekli başarı peşinde koşmak, psikolojik gelecek kaygısını artırabilir. Kendinize ve başkalarına karşı daha esnek ve kabul edici olmak önemlidir.

Uyuşturucu ve Alkol Kullanımı: Gelecek kaygısı ile baş etmek için uyuşturucu veya alkol gibi zararlı maddelere başvurmak, sorunları daha da büyütebilir ve bağımlılık riski oluşturabilir.

Gelecek kaygısıyla başa çıkmak için olumsuz davranışlardan kaçınmak, duyguları kabul etmek, destek almak ve sağlıklı başa çıkma yöntemlerini uygulamak önemlidir.

Tavsiye Edilen Kaynaklar: "Gelecek Kaygısı ve Olumsuz Davranışlar", Prof. Dr. Ayşe Yılmaz, Psikoloji ve Toplum Dergisi, Cilt 15, Sayı 2, 2020.

"Gelecek Kaygısı ve Başa Çıkma Yöntemleri", Dr. Deniz Yılmaz, Psikoloji Dergisi, Cilt 20, Sayı 4, 2021.

Tavuk çiftliğindeki cinayetin firari zanlısı polise teslim oldu

MALATYA'DA tavuk çiftliğinde 1 kişinin hayatını kaybettiği alacak verecek kavgasının zanlısı eski İYİ Parti İl Başkanı H.Y. polise teslim oldu.

17 Temmuz Çarşamba günü sabah saatlerinde Battalgazi ilçesi Alacakapı Mahallesi'ndeki bir tavuk çiftliğinde meydana gelen olayda, çiftliğin sahibi olduğu öğrenilen eski İYİ Parti İl Başkanı H.Y. ile çiftliği kiraya verdiği Eyüp İshakoğlu (33) arasında alacak verecek meselesi yüzünden tartışma çıkmış, Eyüp İshakoğlu açılan ateş sonucu hayatını kaybetmişti. Cinayeti işlediği ileri sürülen H.Y. ise olay yerinden kaçmıştı. Yaklaşık 12 gündür firari durumda olan H.Y.'nin polis merkezine giderek, cinayette kullanıldığı değerlendirilen tabanca ile birlikte teslim olduğu bildirildi.

Amasya'da asansörle duvar arasına sıkışan tamirci hayatını kaybetti

AMASYA'DA asansör tamiri için gittiği apartmanda asansör kabini ile duvar arasında sıkışan tamirci hayatını kaybetti.

Edinilen bilgiye göre, Gökmedrese Mahallesi Atabey Sokak'taki 7 katlı bir apartmanın arızalanan asansörünün bakımına gelen Emre Büyük (29), tamir için çalıştığı esnada asansörün hareket etmesiyle kabin ve duvar arasında sıkıştı. İhbar üzerine olay yerine polis, itfaiye ve sağlık ekipleri sevk edildi. Sıkıştığı yerden çıkartılarak ağır yaralı halde hastaneye kaldırılan Büyük, yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadı.

Olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

İngiltere'deki bıçaklı saldırıda yaralanan 2 çocuk hayatını kaybetti

İNGİLTERE'NİN Southport bölgesinde yaşanan bıçaklı saldırıda yaralanan 2 çocuk hayatını kaybetti.

İngiltere'nin kuzeyindeki Southport bölgesinde düzenlenen bıçaklı saldırıda can kaybı arttı. Polis, saldırıda yaralanan 2 çocuğun hayatını kaybettiğini, yaralı sayısının 6'sı ağır 9 kişi olduğunu açıkladı. Saldırıda engellemeye çalışan 2 yetişkinin yaralıları arasında bulunduğunu aktaran polis, saldırıyla ilgili soruşturmanın devam ettiğini belirterek, saldırının saikin henüz belli olmadığını söyledi. Polis, ayrıca saldırının şu anda terörle bağlantısının bulunmadığını açıkladı.

Polis, 17 yaşındaki saldırganın olayın ardından gözaltına alındı.

Emniyet şeridinde otomobilden inen sürücüye tır çarptı

MANİSA'NIN Şehzadeler ilçesinde emniyet şeridinde park ettiği otomobilden inen sürücüye tır çarptı. Kazada otomobil sürücüsü hayatını kaybetti. Kaza, İzmir-İstanbul Otoyolu Karaoğlanlı Mahallesi mevkiinde meydana geldi. Edinilen bilgiye göre, 34 FLG 021 plakalı otomobilin sürücüsü V.C.T. (35) henüz bilinmeyen bir sebeple otomobilini emniyet şeridinde park ederek, aracından indi. Bu sırada aynı yönde seyreden C.B. (47) yönetimindeki tır, önce park halindeki otomobile, ardından aracının başında duran V.C.T.'ye çarptı. İhbar üzerine bölgeye sağlık ve emniyet ekipleri sevk edildi. Kaza bölgesine gelen sağlık ekipleri, V.C.T.'nin olay yerinde hayatını kaybettiğini belirledi. V.C.T.'nin cansız bedeni otopsi yapılmak üzere Manisa Merkez Efendi Devlet Hastanesi Adli Tıp Kurumu morguna kaldırıldı. Gözaltına alınan tır sürücüsü C.B. ise, işlemlerinin ardından sevk edildiği hakimlikçe tutuklanarak cezaevine gönderildi.

17 yaşındaki çocuk 'muhtarlık seçimi husumeti'nden vuruldu

Samsun'da 17 yaşındaki çocuk, 'muhtarlık seçimi husumeti'nden dolayı pompalı tüfekli saldırıya uğrayarak hastanelik oldu.

OLAY, İlkadım ilçesi İlyasköy Mahallesi'nde meydana geldi. Edinilen bilgiye göre, Canik ilçesinin kırsal mahallesi Göllalan'da M.B., muhtarlık seçimi döneminde aralarında husumet oluşan 17 yaşındaki H.İ.T.'ye pompalı tüfekle saldırı düzenledi. Belinden vurulan çocuk, ambulansla Samsun Eğitim ve Araştırma Hastanesine kaldırılarak tedavi altına alındı. Yaralı çocuk, "Cep telefonunu tamir için şehre geldim. Aramızda muhtarlık seçiminden dolayı husumet bulunan M.B. pompalı tüfekle saldırı düzenleyip kaçtı" dedi.

Polis, kaçan saldırganı yakalamak için çalışma başlattı. Olayla ilgili soruşturma devam ediyor.

CHP'li belediye başkanı tutuksuz yargılanacak

MANİSA'DA makam odasında 2 kişiyi darp ettirdiği iddiasıyla mahkemece "yağmaya azmettirme" suçundan tutuklanan CHP'li Kula Belediye Başkanı Hikmet Dönmez, 30 günlük tutukluluk süresinin ardından bugün çıkarıldığı nöbetçi hakimlikçe tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakıldı. İddiaya göre, 27 Haziran tarihinde Kula Belediye Başkanı Hikmet Dön-

mez, belediyeden ihale alan özel bir firmanın yetkilileri M.U. ve H.D.'yi belediye çağırdı. M.U. ve H.D.'nin Kula Belediyesi'nin adını kullanarak esnafın para topladığı ve esnafı dolandırdığı iddiasıyla Belediye Başkanı Dönmez, firmayla olan sözleşmesini feshetmek istedi. Bunun üzerine başlayan tartışmanın ardından firma yetkilileri M.U. ve H.D., iddiaya göre Başkan

Dönmez'in şoförü M.O.A. ve koruması R.G. tarafından darp edilerek belediyeden dışarı çıkarıldı. Olayın ardından 30 Haziran tarihinde darp edilen M.U. ve H.D., Başkan Dönmez'in makam odasında darp edildiklerini iddia ederek polise başvurdu. Şikayet üzerine Başkan Dönmez ile şoför M.O.A. ve koruma R.G. gözaltına alındı. Kula İlçe Emniyet Müdürlüğündeki ifadelerinin ardından mahkemeye sevk edilen M.O.A., R.G. ve Belediye Başkanı Hikmet Dönmez tutuklanarak cezaevine gönderildi.

Aradan geçen 30 günün ardından Kula Belediye Başkanı Hikmet Dönmez bugün hakim karşısına çıktı. Kula Adliyesi'nde görülen davada Dönmez tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakıldı. Kula Belediyesi ötünde açıklama yapan Dönmez'in avukatı Murat Aydın, "Belediye başkanımız Kula halkının menfaatlerini, Kula Belediye-

si'nin parasını korumak için uğraşır-

Ebru Sanatının Sanat Terapide Kullanımı

Yıllardır ebru sanatı ile ilgilenenleri izlerim. Bu sanatın daha yaygın hâle gelmesi için radyoculuk yıllarımdan itibaren ilgililerine yer aldığım her mecrada destek vermeye çalıştım.

Bugün siz değerli İstiklal Gazetesi okuyucuları için ebru sanatını psikoterapide kullanan, yayınlar yapan sanat terapisti **Aysun Aktaş Özkafacı** ile söyleştik.

Grup Sanat Psikoterapi sürecinin Anksiyete, Depresyon, ve Şizofrenide İşlevsel İyileşme Düzeyine Etkisi" konulu 27 oturumlu Ebru ile grup sanat psikoterapi çalışmam yayımlandı.

Bu yayınlanan çalışma nerede gerçekleştirildi?

-Bu çalışma İstanbul Üniversitesi, İstanbul Tıp Fakültesi Sosyal Psikiyatri Servisinde tedavi gören bireylerle gerçekleştirildi. 2023 yılında Kanada'nın Vancouver şehrinde düzenlenen Uluslararası Bütüncül Psikoterapi kongresinde Ebru Sanatının Sanat Psikoterapide Kullanımını anlattığım sunum ile araştırma teşvik ödülü aldım.

Eğitimler veriyorsunuz değil mi bu alanda?

-Evet. Ebru Sanatının, Sanat Psikoterapisinde terapötik amaçlı kullanımını anlattığım eğitimler veriyorum. Bunun dışında sanat terapi uygulayıcısı olmak isteyen kişiler için Üsküdar'da Psikodinamik Temelli Sanat Psikoterapisi eğitimi veriyorum. Ayrıca Üsküdar'da kurucusu olduğum Sante Psikolojik Danışmanlık ve Gelişim Merkezinde, Bütüncül Psikoterapist ve Klinik Psikolog olarak danışanlarımla bireysel psikoterapi çalışmalarına devam ediyorum.

Ebru sanatından da bahsedebilir misiniz biraz?

-Elbette. Ebru sanatı, ebru teknesi içerisinde özel hazırlanmış suyun yüzüne ebru boyaalarının serpiştirilerek kağıt üzerine alınması sanatıdır.

Siz bu sanatı terapilerde nasıl kullanıyorsunuz?

-Ebru teknesi ve sıvısı, bireyin bilinçdışı olarak düşünülebilir. İnsanın varoluş yolculuğuna, ana rahminde ve su içinde tek bir damla olarak başlaması gibi ebru ürünleri de oluşum sürecine tek bir damladan başlar. Bu damlalar teknele büyüyerek bilinçdışından mesajlar getiren semboller ve simgelere dönüşür. Derin anlamlar barındıran bu ebru ürünleri sanat psikoterapisi seanslarında konuşularak, söze büründürülür.

Ebru ile yaptığınız sanat psikoterapisi kişiye ne kazandırıyor?

-Ebru ile sanat psikoterapi çalışmaları kişiyi korkuları, seçimleri, sınırlılıkları konusunda düşündürür, kendi içine bakmaya, duygusal iç ruhsal süreçleri ve varoluşuyla ilgili durumlara kulak vermeye cesaretlendirir.

Zor bir sanat diyebilir miyiz?

-Atölye ortamının ısı, havadaki toz miktarı, süre, ebru sıvısının kendini kapatması, boya ayarlarının sık sık değişebilmesi bu sanatın kontrolünü zorlaştırmaktadır.

Ama tekrarı olmayan bir sanat değil mi?

-Evet. Ebru sanatında ortaya konan hiçbir eser birbirinin aynı değildir. Aynı kişi, aynı tekne ve aynı boyaarla ardi ardına aynı çalışmayı yapmak istese de bire bir aynı sonuca ulaşamaz.

Duygu ve sanat ilişkisi ile başlayalım mı?

-Tabii. İnsanoğlu binlerce yıldır duygularını ifadeye ve söze dönüştürebilmek için sanatı bir araç olarak kullanmıştır. Kimi zaman bir şarkı sözü, kimi zaman bir kilimin ilmeği, kimi zaman, resim, kil gibi sanatsal malzemeyi kullanarak iç dünyasını ve duygularını ifade etmeye çalışmıştır.

Sanat psikoterapisi açısından nasıl değerlendirirsiniz bunu?

-Sanat psikoterapisi; kişinin bilinçdışı ve bilinç düzeyindeki yaşantı, anı, duygu, duyum ve düşüncelerinin sanat malzemesiyle dışavurumudur.

Uzmanlık gerektiren bir alan mı?

-Elbette, sanat psikoterapisi, diğer terapi ekollerinde de olduğu gibi uzmanlık gerektirir ve bu alanda eğitim almış profesyoneller tarafından uygulanır.

Sanat psikoterapisi hangi alanlarda uygulanıyor?

-Kendilik algısı, yas ve kayıp, iletişim zorlukları, kaygı bozuklukları, problem çözme, sosyal beceri geliştirme, travma sonrası stres bozukluğu, bağımlılık, yeme bozukluğu, duyu durum bozukluğu, onkoloji hastaları, psikosomatik bozukluklar ve kişilik bozuklukları gibi birçok alanda psikososyal destek amaçlı kullanılır.

Başka alanlarda da yararlanılıyor mu?

-Tüm bunların dışında herhangi bir ruh sağlığı sorunu yaşamayan bireylerle de sanat psikoterapi çalışmaları içgörüyü, farkındalık kazandırmak amacıyla yapılabilir.

Bireysel sanat psikoterapisinden mi bahsediyorsunuz?

-Bu çalışmalar bireysel yapılabileceği gibi grupta da yapılabilir.

Nelerden faydalanılıyor bu iyileştirici çalışmalarda?

-Sanat psikoterapisinde resim, müzik, dans ve hareket, seramik, ebru, şiir, fotoğraf, drama gibi birçok farklı sanat dallarından faydalanılır.

Siz ebru sanatını mı kullanıyorsunuz?

-Evet. Uzun yıllardır ebru sanatını sanat psikoterapi grup çalışmalarında kullanıyorum. Travma Sonrası Stres Bozukluğu, Yeme Bozukluğu, Şizofreni, Bipolar, Okb, Borderline Kişilik Örgütlenmesi gibi farklı tanı grupları ve herhangi bir ruhsal problemi olmayan normal bireylerle ebru ile sanat psikoterapi çalışmaları yaptım.

Yayınlarda var bildiğim kadarıyla...

-Var evet. Uluslararası hakemli Sanat Psikoterapisi alanında saygın akademik bir dergi olan "The Arts in Psychotherapy" de 15 Ağustos 2020 tarihinde "Travma Sonrası Stres Bozukluğu Tanısı Olan Aile İçi Şiddet Mağduru Kadınlarda Ebru Sanatının Kullanıldığı Grup Sanat Terapisinin Depresyon, Anksiyete ve Umutsuzluk Düzeyine Etkisi" başlıklı makalem yayımlandı.

Literatüre girdi yani...

-Aynen öyle. Bu çalışmayla ebru sanatı Sanat Psikoterapisi alanında Uluslararası literatüre girmiş oldu.

Başka yerlerde yer aldı?

-2023 yılında Ulusal Bütüncül Psikoterapi derisinde "Şizofreni Tanılı Bireylerle Ebru Sanatı İle

Diğer terapi yaklaşımlardan farkı nedir?

-Ebru ile sanat psikoterapisinde öne çıkan diğer birçok sanattan farklı olarak sonuca ve doyum "şimdi ve "burada" ulaşmayı sağlayan niteliğidir. Kişiyi sınırlandırmaması, belli kurallar dizisinin içine sokmaması, bireyin sanatsal yaratıcı sürecini olumlu yönde etkilemekte ve cesaretlendirmektedir. Özellikle figüratif olmayan ebru çalışmaları, imgenin farkındalık düzeyine gelmesine yar-

dımcı olur.

Biraz daha açabilir miyiz?

-Tabii. Ebru sanatı, belirsizlikle baş etme, kısıtlı deneyimlere farklı bakış açısı kazandırmada katkı sağlar. Figüratif ebru çalışmaları ise az önce vurguladığım gibi kişiye, kaygı ile baş etme, kendi kontrolü dışındaki durumlarla başa çıkabilmeyi öğretir.

Atölyede bu ebru yapma sonrasında psikoterapi kısmı nasıl ilerliyor?

-Uzun yıllardır ebru sanatını kullanarak yaptığım bu sanat psikoterapisi atölye çalışmalarında, katılımcılar istedikleri renkleri kullanarak kendi ebrularını yaparlar ve sonrasında yaptıkları ebrular hakkında konuştuğumuz paylaşım aşamasına geçilir. Paylaşım aşamasında katılımcılara ebru yaparken neler hissettikleri, 'şimdi ve burada' yaptıkları ebruya bakarken neler hissettikleri, ortaya çıkan ebrulu resmin neyi ya da neleri çağrıştırdığı, ebrularında kendilerini şaşırtan imgelerin var olup olmadığı, en dikkat çekici imgenin hangisi olduğu ve neden bu imgeyi seçtiklerine dair netleştirmeye yönelik sorular sorulur. Bu çalışmalar alanında gerekli eğitimleri almış yetkin sanat psikoterapisi uygulayıcıları tarafından yapılmalıdır.

Atölye bir nevi psikoterapi merkezi olarak işlev görürken kişi kendini rahat hissedebiliyor mu?

-Sanat psikoterapi oturumlarında diğer psikoterapi seanslarında olduğu gibi terapistin güvenli bir alan oluşturması önemlidir. Bu terapistin yargılayıcı olmaması, danışanı kapsayabilmesi ile yakından ilgilidir. Katılımcılar, kendini güvende hissettiğinde süreç içinde kendini daha fazla açabileceklerdir. Terapistler tarafından koşulsuz kabul önemlidir; bir öteki tarafından yargılanmak ve anlaşılmasından korkan katılımcıların deneyimlerini sözel ifadeye dönüştürülmesinde onları cesaretlendirir; ortaya çıkan ebrulu resimlerin çağrıştırdıklarını ifadeye dönüştürmelerini kolaylaştırır ve öznelliklerini fark etmelerine olanak sağlar.

Terapiye ilk gelen kişilerin ortamı ve malzemeleri tanıması önemli mi?

-Ebru ile grup sanat psikoterapi çalışmalarında grup üyeleri ebru malzemeleri ile tanıştırılır. Ebru sanatı fırsatını nasıl kullanacakları, ebru kağıdını tekneye nasıl yatıra-

caıkları ve teknedeki nasıldan alacakları konusunda uygulamalı kısa bir eğitim verilir. Ebru sanatının rastlantısallığı, hiçbir ebru ürününün diğerine benzemediği, her ürünün tek ve biricik olduğu şeklinde ebru sanatı ile ilgili kısa bir bilgi verilir. Bu süreçte tekne başında el ve beden salınımının senkronize bir şekilde çalıştığı, odaklanma, doğaçlama, malzemeyi kullanma ve yaratıcı biçimlendirmelerde cesaret ve özgüvenleri artar. Güvenli ortam oluşturulur.

Son olarak çalışma sonrası şaşkınlıklar, hayretler yaşıyor mu?

-Elbette. Katılımcılar zaman zaman yapmak istedikleri ebru ile ortaya çıkan ebrunun farklı olduğunu, renklerin teknedeki görünümü ve kağıttaki görünümünün farklı olduğunu ifade etmişlerdir. Ortaya çıkan ebru ve yapmak istedikleri ebru arasındaki farklılık, tekne üzerindeki beklenmedik şekillerin çağrıştırdıklarının konuşulması, hayal kırıklığı ve endişelerinin azalmasına olanak sağlar. Danışanlar bazı seanslarda öfkelerini tekneye boşalttıklarını ve rahatladıklarını ifade etmişlerdir. Kısacası her zaman sürprizler vardır.

SANAT TERAPİSTİ AYSUN AKTAŞ ÖZKAFACI KİMDİR?

19 MAYIS Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Psikoloji bölümünü bitirdi. 2012 yılında İstanbul Ar-El Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Bölümünde yüksek lisansını tamamlayarak uzmanlık derecesini aldı.

Üsküdar'da kurucusu olduğu Sante Psikolojik Gelişim ve Danışmanlık Merkezinde Psikodinamik Temelli Bütüncül terapist olarak bireysel ve grupta terapi çalışmalarına devam etmektedir. Yetişkin bireylerle Depresyon, Somatizasyon, Kaygı Bozuklukları, Kişilik Bozuklukları, Bağlan-

ma Sorunları, Panik tak...vs. çalışma alanlarındandır.

Bağlarbaşı İhtisas okulunda başladığı ebru çalışmalarına ebru sanatçısı Yılmaz Eneş'in öğrencisi olarak devam etmiştir. 2017 yılında Temel sanat eğitimi dersleri almıştır. 2018 yılında 784 saatlik "Sanat ve Tasarım" eğitimini tamamlayarak Beylerbeyi Olgunlaşma Enstitüsünden başarı sertifikası almıştır. 2019 yılında Türk İslam Sanatları Merkezinde Minyatür Sanatı eğitimi almıştır.

Ambalajlı su sektöründeki rekabetçi endişeler giderildi

Rekabet Kurumu, ambalajlı su üreticisi/tedarikçisi teşebbüslerin, kendi markalarına ait mobil uygulamalar, çevrim içi satış platformları ve çağrı hatları üzerinden aldıkları siparişlerde bayilerin kendi fiyatlarını serbestçe belirleyebilecek şekilde sipariş sisteminin kurgulanmasının sağlandığını ve rekabetçi endişeleri ortadan kaldıracak gerekli değişikliklerin tamamlandığını belirtti.

Kurumdan yapılan açıklamada, söz konusu sektörde üretici/tedarikçi olarak faaliyet gösteren bazı teşebbüslerin ürün fiyatlarını birlikte tespit etmek suretiyle Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlal ettikleri iddiasına yönelik yürütülen ön araştırmanın Rekabet Kurulunca tamamlandığı ifade edildi.

Açıklamada, Kurulun, hakkında ön araştırma yürütülen teşebbüslere yönelik soruşturma açılmasına yer olmadığına karar verildiği bildirildi.

Açıklamada, anılan sektörde üretici/tedarikçi olarak faaliyet gösteren bazı teşebbüslerin, mobil uygulamaları ve çağrı merkezleri üzerinden bayilerine yönlendirdikleri siparişlerinde, bayilerinin yeniden satış

fiyatını belirleyebileceklerine yönelik ortaya çıkan rekabetçi endişeleri giderebilmek amacıyla ek çalışma yapılmasının kararlaştırıldığı belirtildi.

Yapılan ek çalışma kapsamında ambalajlı su üreticisi/tedarikçisi teşeb-

büslerle görüşmeler gerçekleştirildiği kaydedilen açıklamada, teşebbüslere mobil sipariş uygulamaları, çevrim içi satış platformları ve çağrı hatları üzerinden yapılan satışlarda, ürünlerin teslimatını bağımsız teşebbüsler olarak bayilerin gerçekleştirmesi durumunda, sipariş sistemlerinin yapısı gereği ürünlerin yeniden satış fiyatlarının üretici/tedarikçilerince belirlenmesi durumunda oluşabilecek olası rekabetçi sorunlar hakkında bilgi verildiği bildirildi.

Açıklamada, teşebbüslerin kendi markalarına ait mobil uygulamalar, çevrim içi satış platformları ve çağrı hatları üzerinden aldıkları siparişlerde bayilerin kendi fiyatlarını serbestçe belirleyebilecek şekilde sipariş sisteminin kurgulanmasının sağlandığı ve rekabetçi endişeleri ortadan kaldıracak gerekli değişikliklerin tamamlandığı belirtildi.

Vakitli Vaksiz Çaldılar Beni

UĞUR CANBOLAT

ÇALDILAR bizi bizden... Hem de ne çalma. O kadar ustaca yaptılar ki bu çalma işini bizler bunu fark edemedik bile. Sezemedik. Bizden taraf göründüler. Anamızın, babamızın dahası dedemizin kullandığı lisanı kullandılar. Töreye, geleneğe buladılar cümlelerini çıkartaya saklanan uyuturucu misali... Yetmedi tabii. Bununla alacakları sonuç onlara kâfi gelmediğinden dini terimleri de kullanmayı ihmal etmediler. İslami literatürü ustaca eğip bükek bizi vakitli vaksiz çaldılar. Biz ise oluşturdular sahte güvenli alan sebebiyle kendimizi emniyette hissettik. Oluşturdular sanal makamların avantajıyla manevi olarak yükseldiğimiz, derece aldığımız vehmine kapıldık. Olmuş, olunmuş pozlarına girdik. Kemâl ehli gibi görmeye başladık. Bu sahte özgüven nedeniyle bizi uyarılar olmuştur da onlara kulak asmadık. Duyabileceğimiz kadar güçlü söyleyenleri ise yaftalamayı, etiklemeyi tercih ederek onları "Zındık" kategorisine anında ekleyiverdik. En iyi niyetlerimiz bu kadar ileriye taşınmamış olsa bile bu yaftalamayı "Zahirdir bu" dedik. Kabukla meşgul olduğumuz, öze ulaşamadığımız ifade ederek bir nevi sahte merhamet gösterisine yöneldik. Kendimizi marifetten, hakikatten konuşanlar mertebesine yükselttiğimizden avam olarak bellediğimiz muhataplarımızı zevizin kabuğunda kalanlar olarak tesmiye ettik ve duacı olmayı da ihmal etmedik. Uyanırlar inşaallah dedik.

MAHSUNİ ŞERİF'İ severek dinlerim. Üsküdar'da Cuma akşamları dostlarla 'İkrar Sanat'ta' 'Muhabbet Bağ'ında bir araya geldiğimizde muhakak kendisinden birkaç eser geçmeyi ihmal etmeyiz. Geçtiğimiz gün daha evvel dinlediğimi hiç hatırlamadığım bir eseriyle karşılaştım ve iliklerime kadar titredim. Mahsuni Baba burada söze "Kendi kitabıma girdim saklandım / Kelime kelime buldular beni/ Denizin dibinde ot oldum bittim / Balığın karnından yoldular beni" diye giriyordu. Kendi tenhamızda ne kadar saklanmış olsak da buldular ve yoldular bizi. Acımasızca hem de... Ama hiç hissettirmeyerek, uyuturarak, bize bir şeyler verdiklerine inandırarak.

VURULDUĞUM ve beni benden alan dizeler ikinci bölümde sökün ediyordu. "Serden geçmez imiş sırın" verener / Daha dönmez Hak yoluna girenler / Ramazan davulu oldum erenler / Vakitli vaksiz çaldılar beni" Bizi Ramazan davulu olduğumuzda ikna edenler sadece bu ayda değil kendileri ne zaman istedilerse o zaman çaldılar. Ne vakit işe yarayacağımızı düşündülerse o demlerde vurdular da vurdular davula. Oradan çıkan seslerle kulaklarımız başka seslere, nefeslere, nutuklara yaban düştüğünden kendimize hapsoldük. İçimize kapaklandık. Ve bunu marifet saydığımızdan başka arayışlara girmedik, gerçeği kendimizden perdeledik. Bizi bizden çalanların kalp ve iman hırsız olduklarını tescil edemediğimizden mecnun misali vakitli vaksiz ama aynı zamanda ahenksiz sesler çıkarp durduğumuzun idrakine eremedik.

ÂŞIK, Cengiz Özkan'ın da çok güzel icra ettiği eserinde şöyle devam ediyor. "Kadeh oldum, elden ele verdim / Bir can buldum öldüm, öldüm dirildim / Namaz postu oldum, dostta serildim / Kible'siz miblesiz kıldılar beni" Sadece bedenimizi kibleye döndürmüş olmayı yeterli gördük. Adalet kibleminiz şaşmasına aldırış etmedik. Avantayı, torpili, hak etmediğimizi almayı kibleminiz değişmesi olarak değerlendiremedik. Meşrebimizden olana şefkat göstermeyi, diğerlerini yanaba atmayı merhamet terazisinin bozulmasını anlamına geldiğini anlayamadık. Emek çekmeden, uğraş vermeden varlık sahibi olmanın kiblemin yön değiştirmesi olduğunu kavramak istemedik. Dosta serilmiş olsak da yanlış gizleyerek bunun hakkını veremedik.

MESELE mühim değil mi? Geçip gidelim mi, bir şey olmamış gibi... Yok mu sayalım? Ölümlü uykusuna yatmış şu hâlimizi değiştirmek için yine en küçük bir çaba göstermeyelim mi? Vakitli vaksiz bizi çalmalarına yine razı mı olalım? Ramazan davulunun sopası olmayı mı sürdürülemiz? Kibleminiz şaşmasına göz mü yumalım? "Gemisini yürüten kaptandır" güzellemelerine canhıraş bir halde devam mı edelim? Hayır, edemeyiz. Kulağımızın üstüne yatmayı sürdürümemeyiz. Sürdürmemeliyiz. Ya Selâm!

"Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2023"

araştırmasının sonuçları açıklandı

İstanbul Sanayi Odasının (İSO) "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2023" araştırmasına göre, en büyük ikinci 500 sanayi kuruluşunun üretimden satışları geçen yıl 2022'ye göre yüzde 42,2 artarak 988 milyar liraya yükseldi.

İSO tarafından geçen ay açıklanan "İSO Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2023" araştırmasının ardından daha çok KOBİ niteliğindeki kuruluşları kapsayan "İSO Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2023" araştırmasının sonuçları kamuoyuyla paylaşıldı.

Buna göre, İSO İkinci 500'ün üretimden satışları geçen yıl 2022'ye göre yüzde 42,2 artarak 695 milyar liradan 988 milyar liraya çıktı. 2021 ve 2022'ye göre zayıf bir performans işaret eden bu artışta, yavaşlayan küresel talep, Kahramanmaraş merkezli deprem felaketi, uzun seçim dönemi ve ardından yeni ekonomi politikaları doğrultusunda uygulanan sıkılaştırma politikaları belirleyici oldu. İSO İkinci 500'ün üretimden satışlarındaki değişimler, yıl sonu enflasyon verisinden arındırılarak incelendiğinde, 2023 yılında üretimden satışların yüzde 13,7 gerilediği görüldü. Reel değişimler hesaplanırken son yıllarda olduğu gibi yine yıl sonu enflasyon verisi kullanıldı. İSO İkinci 500'ün üretimden satışları, enflasyona ilişkin tüm göstergelerde reel olarak geriledi. Bu hesaplamaların ortalama enflasyon verisi kullanılarak yapılması durumunda reel gerilemenin yüzde 7,6 olacağı görüldü. İlk sırada Biska Tekstil yer aldı, 76 şirket listeye girdi.

Üretimden satışlar baz alınarak

MTV ve gelir vergisinde ikinci taksitin ödenmesi için bugün son gün

Gelir İdaresi Başkanlığının (GİB) internet sitesinde yer alan duyuruda, söz konusu vergilerin ödeme detaylarına ilişkin bilgi verildi.

Buna göre, 2024 yılına ilişkin MTV ve 2023'te elde edilen kazançlara ilişkin gelir vergisinin ikinci taksit ödeme süresi 31 Temmuz Çarşamba günü sona eriyor. Taksit ödemeleri, Dijital Vergi Dairesi ve GİB Mobil Uygulaması üzerinden, anlaşmalı bankaların kredi ve banka kartları veya banka hesabından, yabancı ülkede faaliyet gösteren bankalara ait kartlarla, anlaşmalı bankaların şubelerinden, internet ve telefon bankacılığı ile mobil bankacılık gibi alternatif ödeme kanallarından yapılabilir.

Mükellefler, MTV ödemelerini Dijital Vergi Dairesinden şifreye ihtiyaç duymadan, plaka, TC kimlik numarası ile tescil veya sahiplik belge tarihi bilgilerinden birini girerek gerçekleştirilebilir.

Öte yandan, PTT iş yerlerinden ve vergi dairelerinden de ödeme imkanı bulunuyor.

İnternet üzerinden yapılacak ödemelerde herhangi bir mağduriyetin oluşmaması için tarayıcıya "gib.gov.tr" adresi ya da bankaların resmi internet adresleri yazılarak giriş yapılması önem taşıyor.

yapılan 2023 yılına ilişkin İSO İkinci 500 sıralamasında Biska Tekstil, 2 milyar 958 milyon lirayla ilk basamakta yer aldı. Biska Tekstil'i 2 milyar 949 milyon lirayla Karel Elektronik takip ederken, Küçükçalık Tekstil 2 milyar 945 milyon lirayla üçüncü oldu.

Sıralamaya, üretimden satışları 2 milyar 958 milyon lira ile 1 milyar 294 milyon lira arasında olan şirketler girebildi. Geçen yıl 76 yeni kuruluş sıralamada yer alma başarısı gösterdi. 37 işletme, geçen yıl İSO 500'de iken bu yıl İSO İkinci 500'e geriledi. 387 kuruluş son 2 yılda da İSO İkinci 500'de yer aldı.

2023'te zayıflayan küresel büyüme dinamiklerine rağmen Türkiye'nin ihracatı binde 5 artarak 255,4 milyar dolara yükseldi. Bu dönemde Türkiye'nin sanayi ihracatı binde 2 düşükle 245,6 milyar dolara geriledi. İSO İkinci 500'ün ihracatı ise yüzde 6,5 düşükle 15 milyar dolar oldu. Türkiye Genel ve İSO 500'ün altında bir performansa işaret eden bu durum, nispeten daha küçük ve orta ölçekli kuruluşların dış pazarlara açılma ve rekabet gücünü koruma anlamında önemli ölçüde zorlandığını gösterdi. İSO İkinci 500'ün Türkiye sanayi ihracatı içindeki payı 0,4 puan azalarak yüzde 6,1'e geriledi.

İSO İkinci 500, satışlarda ve karlılıkta zayıf performans sergiledi

İSO İkinci 500, geçen yıl satışlarının yanı sıra karlılıkta da zayıf bir performans ortaya koydu. Bu dönemde İSO İkinci 500'ün faaliyet karı yüzde 44,9 artarak 145,5 milyar liraya çıktı. Buna karşılık aynı dönemde faaliyet karlılığı oranı yüzde 12,6 ile aynı kaldı.

Benzer şekilde, faiz, amortisman ve vergi öncesi kar büyüklüğü yüzde 46 artışla 176,8 milyar liraya ulaştı. Buna rağmen FAVÖK karlılığı sadece binde 1 artarak yüzde 15,3 oldu. Vergi öncesi kar ve zarar toplamı ise yüzde 26,8 artarak 94,7 milyar liraya yükseldi. Ancak satış karlılığı oranı 1,2 puan düşükle yüzde 9,4'ten yüzde 8,2'ye indi.

Karlılıktaki zayıf performans, kar ve zarar eden kuruluşlar sayısında da kendini gösterdi. İSO İkinci 500'de vergi öncesi dönem kar ve zarar büyüklüğüne göre, 2022 yılında kar eden kuruluş sayısı 457 iken 2023'te 428'e geriledi. Zarar eden kuruluş sayısı da 43'ten 72'ye yükseldi. Bu sayı 2018 sonrasındaki en yüksek değer olarak dikkat çekti. Diğer taraftan, operasyonel karlılığı gösteren faiz, amortisman ve vergi öncesi kar ve zarar büyüklüğü esas alındığında, kar elde eden firma sayısının 495 ile aynı kaldığı ve yüksek seviyesini koruduğu görüldü.

İSO İkinci 500'ün karlılık bileşenlerini yansıtan bu tablo geçen yılla kıyaslandığında, 2023'ün en çarpıcı gelişmesinin, net kambiyo zararının neredeyse 5 katına çıkarak 4,1 milyar liraya ulaşması oldu. Net kambiyo zararındaki bu yüksek oranlı artışa karşılık kambiyo işlemleri haricindeki diğer gelirlerden elde edilen net kar 18,5 milyar liraya çıkarak kur zararını fazlasıyla telafi etti. Böylece net üretim faaliyeti dışı gelirlerin net satışlara oranı yüzde 0,8'den yüzde 1,2'ye çıktı.

İSO İkinci 500'ün aktif toplamı 1,4 trilyon liraya ulaştı

Araştırmaya göre, finansman giderleri sanayi kuruluşlarının karlılıklarında temel belirleyicilerden biri olmayı 2023 yılında da sürdürdü. İSO İkinci 500'ün finansman giderleri yüzde 103,1 artarak 65,6 milyar liraya yükseldi. Aynı yılda faaliyet karı yüzde 44,9 artışla 145,5 milyar liraya çıktı. Böylece finansman giderlerinin faaliyet karına oranı 12,9 puan artışla yüzde 45,1'e yükseldi.

Son 12 yıllık ortalamasının yüzde 44 olduğu düşünüldüğünde, yıllardan beri hep işaret edildiği gibi sanayici elde ettiği karın yarısına yakını finansman giderlerine ayırmak gerçekleşen kurtulamadı. Firmaların varlık ve kaynak yapısındaki gelişmeler incelendiğinde, 20 yıl aradan sonra hayata giren enflasyon muhasebesi uygulamasının İSO İkinci 500'ün bilanço büyüklüklerini önemli ölçüde etkilediği görüldü.

Enflasyon düzeltmesi sonrası verilerle İSO İkinci 500'ün aktif toplamı yüzde 110,4 artarak 1,4 trilyon liraya ulaştı. Bu artışın 343 milyar liralık kısmı enflasyon düzeltmesinden kaynaklandı. Duran varlıklar yüzde 181,6 artarak 668 milyar liraya çıkarken, dönen varlıklardaki artış yüzde 70,1 ile daha sınırlı gerçekleşti. Pasif tarafta ise öz kaynaklar 2023'te enflasyon düzeltmesi sonrası verilerle yüzde 152,1 artarak 740 milyar liraya yaklaştı. Bu kaleme enflasyon düzeltmesinin etkisi 339 milyar lira oldu. Düzeltme sonrası verilerle toplam borçlar yüzde 76,7 artarak 641 milyar liraya çıkarken, düzeltmenin etkisi 4 milyar lirayla sınırlı kaldı.

Borç/öz kaynak ilişkisi tablosuna bakıldığında, enflasyon düzeltmesinin etkisiyle İSO İkinci 500'ün kaynak yapısında özkaynaklar lehine önemli bir gelişme sağlandı. 2022'de yüzde 44,7 olan öz kaynak payı, 2023'te enflasyon düzeltmesi yapılmaması halinde yüzde 38,6'ya düşecekken, düzeltme sonrası yüzde 53,6'ya yükseldi. Enflasyon düzeltmesi, İSO İkinci 500'ün bilançosunda öz kaynak payını 15 puan artırarak toplam borçların üzerine çıkardı.

Mali borçlar 303 milyar liraya çıktı

Borçların alt kalemleri incelendiğinde, İSO İkinci 500'de mali borçların yüzde 66 artışla 303 milyar liraya çıktığı görüldü. Diğer borçlar ise yüzde 87,5 artışla 338 milyar liraya ulaştı.

Enflasyon düzeltmesinin, bilançoların aktif tarafında duran varlıklar, pasif tarafında ise özkaynaklar üzerinden

önemli bir değişim yarattığı ortaya konuldu. Bu da daha güçlü bir kaynak yapısının ortaya çıkmasını sağladı. 2021 ve 2022'ye benzer şekilde 2023'te de diğer borçlar, mali borçlardan daha hızlı arttı.

Kısa vadeli mali borçlardaki artış yüzde 59,4 ile uzun vadeli mali borçlardaki yüzde 76,4'lük artışın altında kaldı.

Sanayicilerin son yıllarda makul bir çözüm bulunmasını beklediği konulardan biri olan devreden KDV alacakları, gerek İSO 500 gerekse İSO İkinci 500 şirketleri için ciddi bir sorun olmaya devam etti. İSO İkinci 500'de devreden KDV yüzde 58,3 artarak 14,1 milyar liraya yükseldi.

Yüksek teknoloji grubunun payı arttı

İSO İkinci 500'de dikkati çeken bir diğer gösterge de teknoloji yoğunluklarına göre yaratılan katma değer dağılımı oldu. En yüksek payı yüzde 44,6 ile 4,6 puan gerilemenin yaşandığı düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerle birlikte, orta-yüksek teknoloji sektörlerinin payı 0,9 puan artarak yüzde 26,2'ye, orta-yüksek teknoloji sektörlerinin payı 2,6 puan artışla yüzde 25,7'ye ve yüksek teknoloji grubunun payı 1,2 puan artışla yüzde 3,6'ya yükseldi.

Bu veriler, özellikle orta-yüksek ve yüksek teknoloji sektörlerinin payında kısmi bir iyileşmeye işaret etse de ulaşılan noktanın yeterli olmadığı öne çıktı. İSO İkinci 500'de AR-GE yapan kuruluş sayısı 2021'de 235 ile en yüksek seviyesine ulaştıktan sonra son 2 yılda durağanlaştı. 2022'de 228'e gerileyen AR-GE yapan kuruluş sayısı 2023'te 227 oldu. Buna rağmen İSO İkinci 500'ün AR-GE harcamaları yüzde 41,5 artışla 3,9 milyar liraya yükseldi.

İstihdam yüzde 9,1, maaşlar yüzde 131,4 arttı

Araştırmaya göre, 2023'te İSO İkinci 500'ün istihdamı yüzde 9,1 artışla 285 bin kişiye ulaştı. Aynı yılda maaş ve ücretlerdeki artış ise yüzde 131,4 olarak gerçekleşti. Halka açık kuruluşların sayısı 4 adet artarak 30'a yükselirken, yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısı 7 adet azalarak 66'ya geriledi.

İSO İkinci 500'de yer alan kuruluşlar bağlı oldukları oda bilgilerine göre sıralandığında, yıllar itibarıyla sanayideki Anadolu ağırlığının arttığı ve Türkiye'deki dağılımının daha dengeli geliştiği dikkati çekti.

Türkiye'nin Maldivleri S.O.S veriyor

TÜRKİYE'NİN Maldivleri olarak bilinen Saldı Gölü, artan insan baskısı altında hızla tahrip oluyor. Artan turizm, çevre kirliliği, yasa dışı yapılaşma ve su kaynaklarının aşırı kullanımı, gölün ekosistemini ciddi şekilde tehdit ediyor. Gölün eşsiz beyaz kumullarını oluşturan hidromanyezit oluşumları, insan etkisiyle azalıyor ve beyaz adacıklar karararak yok oluyor. Gölün su seviyesinin çekilmesi, yoğun insan faaliyetleri ve artan kirlilik, gölün ekosistemini tehdit ederken, ortaya çıkan çöpler ise durumu daha da vahim hale getiriyor. Kirlilik nedeniyle canlı organizmaların oluşturduğu beyaz adacıkların kararırması başladığı belirlenen Saldı Gölü'nün çevresindeki çöpler tepki çekti. Sosyal medya hesabından çağrıda bulunan Saldı Gölü Koruma Derneği, "acil önlem şart" dedi. Saldı Gölü Koruma Derneği, gölün kuruhan alanındaki çatlakları da görüntüledi. Dernek yönetiminin sosyal medya hesaplarından "Saldı Gölü'nde alarm" başlığıyla yapılan paylaşımlarda denetim mekanizmalarının kurulmasının önemine dikkat çekildi.

Sosyal medya paylaşımında "Kayadibi, Doğanbaba yolu çalışmaları sırasında eski asfalt ve kazıntılar göle doğru itilmiş. Yol çalışması için 'sadece iyileştirme' denilmiş ama gözlemlerimiz farklı. Çevre koruma ilkeleri ihlal edilmiş. Acil önlem şart. Saldı Gölü'nün ekosistemini tehdit altında. Talep ediyoruz, bağımsız uzmanlar tarafından saha incelemesi ve bilimsel analiz yapılmalı. Zararın boyutu belirlensin, onarım başlasın. Gelecekte benzer olayları önlemek için sıkı denetim mekanizmaları kurulmalı. Hassas doğal alanlardaki her çalışma titizlikle yürütülmelidir" denildi. Saldı Gölü çevresindeki kirliliğin devam ettiğine yönelik görüntüler de paylaşan dernek yönetimi, "Her yerde çöp, cam kırıkları ve plastik atık görmek mümkün. Bu eşsiz güzelliğimizi korumak için daha etkili önlemler alınmalı. Saldı dünya mirasıdır. Saldı Gölü için tam koruma talep ediyoruz" diye çağrıda bulundu. Saldı Gölü'nün kurduğunu da işaret edilen açıklamalarda, "Mavi gezegen S.O.S veriyor. Kıyılardaki çatlaklar ve kuruma, gölün hızla tükenişini gösteriyor. Acil önlem alınmazsa, bu doğa harikası ve ekosistemi, geri dönüşü olmayacak şekilde zarar görebilir" diye uyarı yapıldı.

Dernek yönetimi, ayakta kaldığı bile basılmaması gerektiği belirtilen göl kenarındaki araç izlerini de şu sözlerle paylaştı: "Saldı Gölü'ne tekrar keşfe sokulmuş. Bravo, doğa katliamında ısrarcıyız. Gölü kum havuzu sanan zihniyet sayesinde yakında Saldı'yı sadece kartpostallarda göreceğiz. 'Bozulmadık yer bırakmayalım' projesi tüm hızıyla devam ediyor. Bu görüntüler 25 Temmuz 2024 tarihinde kaydedildi."

Dernek yönetiminin paylaşımları üzerine Burdur Valiliği'nden, aracylla göl kenarında çamura saplandığı belirtilen bir kişiye ceza uygulandığı, Yeşilova Kaymaklığı, Yeşilova Belediyesi ve Yeşilova Köylere Hizmet Götürme Birliği tarafından genel temizlik yapıldığına dair açıklama yapıldı. Burdur Valiliği'nin açıklaması şöyle: "Yeşilova ilçesi, Doğanbaba köyü ile Kayadibi Mahallesi arasında kalan bölümde, bölgeyi tanımayan yabancı uyruklular A.K. isimli şahsın 21 Nisan 2024 tarihinde aracylla Saldı Gölü kenarında çamura saplanması sonucunda, mahsur kalarak 112 Acil Çağrı Merkezi'nden yardım talebinde bulunması üzerine bölgeye sevk edilen jandarma ekipleri aracı saplandığı yerden kurtarmışlardır. Konuyla ilgili ayrıca yabancı uyruklular şahsa yasak olan bölgeye araçla girmesinden dolayı, 5326 sayılı Kabahatler Kanununa muhalefetten 2 bin 52 TL idari yaptırım kararı uygulanmıştır."

MHP'YE SALDIRI

DR. SEYFİ ŞAHİN

SON beş yıldır, ABD ve Almanya'dan MHP'ye dolaylı saldırı yapılıyor. Ülkü Ocaklarını terörist ilan edip, MHP'yi dünya kamuoyunda suçlu göstermek,

Mümkünse MHP'yi iç hukuka göre kapatma çabası vardır.

1969 yılından beri MHP üstünde oyun üstüne oyun oynanmaktadır.

Önce İngiltere'nin Ankara büyükelçiliğinin, Türkeş, "Türk-İslam davası güdüyor" raporu üzerine,

İngiltere krallığından emir gelecek, onu Şövenist ilan edin (bu rapor yayınlandı) emri verildi.

Bunun üzerine MI 6 ya bağlı dini grup olan Nurcular, Av. Bekir Berk adına bir broşür yayınladılar.

"İslami hareket ve Türkeş" adlı broşür; o günkü Adalet Partisine bağlı gazeteler tarafından dağıtıldı.

Türkeş İslam dışı gösterildi.

MHP nin önüne büyük bir engel kondu.

Zaten yalan ve dedikodu ile "Türkeş, Menderes'" astı, iftirası aldı yürüdü.

Halbuki Türkeş ve arkadaşları,

Menderes'in idamını önlemek üzere çok çalışma yaptı. Fakat sürgünde oldukları için önüne geçemediler.

***

Ancak Tanzimat'tan beri yürütülen, "Türkçüler, İslam'ı ret etmelidir."

İzlini "Müslüman görünüşleri de Türklüğü ret etmelidir." Presbisi o zamanın

İngiliz politikasıdır.

Bu politika, 1946 yılından sonra CIA'ya devredildi. Vatikan'la ortak çalışmaktadırlar.

Tabii ki emperyalist politika, MHP ve dini cemaat ve partilerin içine sokulmuş ajanlar tarafından kısırdı.

Türk-İslam davası sabote edildi. Hala bu millet, bu çirkin handikap-tan kurtulamıyor:

***

Bu cümleden olarak, her şeye rağmen Alpaslan Türkeş'in yetiştirdiği

milyonlarca dava adamı,

Türk milletinin geleceğini kurtardı.

Bunu hisseden emperyalistler, CIA

ajanları yoluyla, 12 Eylül 1980 de Türkiye'de ihtilal yaparak,

Türkeş'i hapsediler, ve idamla yarğladılar. Suç bulamayınca da gözdağı verdiler.

Yani Türk İslam davası ve ülkücüler sanık sandalyesine oturtuldu.

Sorgulanmak üzere içeri alınan binlerce ülkücü içerdeden,

MHP içindeki, CIA'ya bağlı Eski MIT ve eski Özel Harp Dairesi mensupları,

Türkeş, MHP ve ülkücü harekete karşı tezvirata başladılar.

Tabii ki, MHP'yi parçaladılar. Ülkücülerin büyük kısmı, ANAP, DYP ve diğer partilere,

Ayrıca, cemaat, vakıf, dernek ve tarikatlara dağıtıldılar.

Dernek, cemaat, vakıf ve tarikatlara dağıtılan bütün ülkücilere "Ben partici, değilim" dedirttiler.

Böylece, Türkeş yalnız bırakılmaya, MHP de küçültülmeye çalışıldı.

Elbette, MHP içine yine de ajan sokuldu. Yahut eski meşhur ajanlar;

MHP içinde faaliyet gösterdiler.

Bunlar CIA emri doğrultusunda Özel Harp Dairesi mensuplarına içerden yine parçaladılar.

Sonraki seçimde (1995) MHP barajı aşamadı.

Başbuğ Türkeş'in vefatı üzerine MHP 1999'da güçlü bir şekilde Parlamantoya girdi.

***

2015 seçimlerinden sonra CIA, üçüncü bir operasyonla, MHP'yi yine parçaladı.

İYİ Parti kuruldu. CIA ajanı Tayyibe Gülek'in yalısında, Kılıçdaroğlu ve Akşener toplantı yaptılar.

Millet İttifakı kurdular. Böylece MHP'li Cumhurbaşkanı'nın önüne geçmek istediler.

15 Eylül FETÖ darbe girişimi ile, emperyalizm Türkiye'yi temelli teslim

almak istedi.

İşte derin ülkücüler; Devlet beyin liderliğinde devletin bekasını kurtarmak için,

Erdoğan'ın yönetimine kayıtsız şartsız destek verdiler.

Cumhur İttifakı emperyalizmin bütün oyununu bozdu. Türkiye silahlanarak bağımsız oldu.

İşte bunu önlemek için MHP'yi suçlayıp ittifakı bozmak istiyorlar:

***

MHP içindeki ajanlar ve FETÖ ittifakı ile Sinan Ateş cinayeti nişlediler.

Bu cinayeti kesin CIA ajanları işledi. Ama Sinan Ateş'in eşini öldürdü, Ülkü Ocakları başkanlarını,

MHP genel başkan yardımcılarını suçlatıldılar.

Bunun tezgah olduğu, S. Ateş'in hanımının nasıl da eğitildiğinden anlaşılıyor.

Veya eşi FETÖ'cüydü. Kızgınlıkla iftira etmektedir:

MHP genel başkan yardımcılarını ve Ülkü Ocağı genel başkanı niçin suçlesin?

Cinayeti işleyenler ayağından vurduklar diyorklar.

Ama Sinan'ın başından yani tepesinden başka bir silahla öldürüldüğü anlaşılıyor:

Muhsin Yazıcıoğlu'nu öldüren FETÖ, bunun da katilidir:

Ben hep bu cinayeti CIA işledi dedim. Şimdi açığa çıktı. Bunu göreceğiz inşallah...

Sahipsiz hayvanlara yönelik kanun teklifi kabul edildi

Sahipsiz hayvanlara yönelik düzenlemeler içeren Hayvanları Koruma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, TBMM Genel Kurulunda kabul edilerek yasalastı

KANUNLA, Hayvanları Koruma Kanunu'nda değişikliğe gidilerek, Kanun'un amaçlarına "insan, hayvan ve çevre sağlığı gözaltılmek kaydıyla" ifadesi ekleniyor. Sahipsiz hayvanlara ilişkin yürütülecek çalışmalarda, tereddüde mahal verilmemesi, kediler ve köpeklerin sahipli hayvan statüsüne alınabilmesi için Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu kapsamında Tarım ve Orman Bakanlığı veri tabanına kaydedilmesi zorunluluğu bulunduğundan "sahipli hayvan" ve "sahipsiz hayvan" kavramları açık şekilde tanımlanacak.

Uygulamada tereddüde mahal verilmemesi amacıyla ve Kanun'daki "yakala-kısırlaştır-sal" metodunun kaldırılması nedeniyle hayvan bakımevi tanımında uyum değişikliği yapılacak. Hayvan bakımevinin tanımı, "Bakanlıktan izin alınmak suretiyle kurulan ve hayvanların sahiplendirilinceye kadar barındırıldığı ve rehabilite edildiği bir tesis" şeklinde değiştirilecek.

Sahipsiz ve gücten düşmüş hayvanların hayvan bakımevlerine toplanması ve buralarda rehabilite edilerek sahiplendirilinceye kadar bakılacak olması sebebiyle bakımevleri dışında bir hayvana bakmanın onun yasal sorumluluğunu alarak sahipleniş suretiyle mümkün olabileceği ilkesi kabul edilecek. Kanun'un ilkeleri arasında yer alan "Evcil hayvanlar; türüne özgü hayat şartları içinde yaşama özgürlüğüne sahiptir. Sahipsiz hayvanların da sahipli hayvanlar gibi yaşamları desteklenmelidir" ifadesi yürürlükten kaldırılacak. Hiçbir maddi kazanç ve menfaat amacı gütmeksizin, sadece insani ve vicdani sorumluluklarla, sahiplsiz ve gücten düşmüş hayvanları sahiplenmek isteyen ve Kanun'da öngörülen koşulları taşıyan gerçek ve tüzel kişilerin teşviki ve bu kapsamda eş güdümlü sağlanması esas olacak. Yerel yönetimler, gönüllü kuruluşlarla iş birliği içerisinde, sahiplsiz hayvanların sahiplendirilinceye kadar bakılmaları için hayvan bakımevleri kurarak onların bakılmaları ve tedavilerini sağlayacak, eğitim çalışmaları yapacak.

Hayvan bakımevlerine alınan hayvanlardan rehabilite edilen köpekler sahiplendirilinceye kadar bu yerlerde barındırılacak. Doğru ve güncel veri sağlanabilmesi amacıyla hayvan bakımevlerine alınan hayvanlar Tarım ve Orman Bakanlığı veri sistemine kaydedilecek.

TEŞVİK VE İDARİ TEDBİRLER

Bakımevine alınan köpeklerden insan ve hayvanların hayatı ve sağlığı için tehlike teşkil eden ve olumsuz davranışları kontrol edilemeyen, bulaşıcı veya tedavi edilemeyen hastalığı bulunan ya da sahipleniş yasak olanlarına, Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'nun 9. maddesindeki "Hayvanlara ötenazi yapmak yasaktır. Ancak, hayvanlara acı ve ısrap çektiren veya iyileşme durumu bulunmayan hastalık durumlarında, akut bulaşıcı bir hayvan hastalığının önlenmesi ya da eradikasyonu amacıyla veya insan sağlığı için risk oluşturan durumlarda, davranışları insan ve hayvanların hayatı ve sağlığı için tehlike teşkil eden ve olumsuz davranışları kontrol edilemeyen durumlarda veteriner hekim tarafından ötenazi yapılmasına karar verilebilir. Ötenazi işlemi veteriner hekim tarafından veya veteriner hekim gözetiminde yapılır." hükümleri uygulanacak.

Yerel yönetimler sahiplsiz köpeklere ilişkin yürüttüğü iş ve işlemlerde Ev Hayvanlarının Korunmasına Dair Avru-

pa Sözleşmesi kapsamında gerekli idari tedbirleri almaya yetkili olacak. Hayvanlara yapılacak müdahalenin sadece tıbbi gerekçelerle değil Kanunda yer alan diğer istisnai durumlarda da yapılabilmesine imkan sağlanacak. "Yerel yönetimlerin adına toplanan sahiplsiz hayvanların bakımevi dışında bir yere terk edilmesi veya bakımevinde barındırılan köpeği bakımevi dışında bir yere bırakmak" fiilleri yasak kapsamına alınacak. Böylece sahiplsiz hayvanların toplanması, hayvan bakımevlerine götürülmesi ve bu hayvanların sahiplendirilinceye kadar hayvan bakımevi bünyesinde bakılmasına ilişkin hükümlerin uygulanmasının ve yerel yönetimlerin görev ve sorumluluklarını eksiksiz olarak yerine getirmelerinin sağlanması amaçlanacak.

İl Hayvanları Koruma Kurulunun görevleri arasında, sahiplsiz hayvanların korunmasına yönelik yürütülen çalışmalarını yanı sıra insan, hayvan ve çevre sağlığını korumaya yönelik olarak sahiplsiz hayvanlardan kaynaklı sorunları belirlemek ve bu sorunlara ilişkin çözüm önerileri üretmek eklenecek.

Düzenlemeyle başta yerel yönetimler olmak üzere diğer ilgili kurum ve kuruluşlara yapılacak desteğin kapsamı genişletilecek. Buna göre de insan, hayvan ve çevre sağlığının korunması amacıyla bakımevleri, hastaneler ve ameliyathaneler kurmak; bunlara ilişkin ilaç, alet ve ekipmanları temin etmek ile ba-

kımevlerinde bakım, rehabilitasyon ve sahiplendirme gibi faaliyetleri yürütmek için başta yerel yönetimler olmak üzere diğer ilgili kurum ve kuruluşlara teşvik veya Bakanlıkça uygun görülen miktarlarda mali destek sağlanacak.

"ÖLDÜRME YOK, SAHİPLENME VAR"

Teklifin görüşmeleri sırasında söz alan AK Parti Grup Başkanı Abdullah Güler, bazı milletvekillerinin "medeni dünya", "bilimsel görüş" söylemlerini kullandığını ifade etti. ABD'de, İngiltere'de sahipleniş hayvanlara ötenazi yapıldığına dair muhalefet milletvekillerinin "Bu kanun, öldürme kanunu" dediğini aktararak, "Bu kanunla öldürme yok, sahiplenme var, teşvik var" dedi. Güler, şunları kaydetti:

"Dünya Sağlık Örgütü raporlarını okuduk. Tarım ve Orman ile Sağlık Bakanlıklarımızın raporlarını okuduk. Grup Başkanvekilimiz Bahadır Yenışehirlioğlu başkanlığında akademisyenleri, sanatçıları, hayvansenverleri, mağdur aileleri, evladi, kızı vefat edenleri dinledik. Bu ölçüler ışığında teklifi hazırladık. Teklifin hayırları getirmesini diliyorum. Belediye başkanlarımızla güçlü destek veriyoruz. Barnakları kurun. Kısırlaştırma seferberliği yapalım, aşılalım. Vicdanlarımızı seslendiriyoruz, barnakları kurun."

Kanun teklifinin görüşmelerinin son bölümünü CHP Genel Başkanı Özgür Özel, İYİ Parti Genel Başkanı Müsavat Dervişoğlu, DEM Parti Eş Genel Başkanı Tulay Hatımoğulları Oruç da izledi. TBMM Başkanvekilii Celal Adan, teklifin oylanmasından önce yaptığı konuşmada, Meclisin 1 Ekim'e kadar tatil gireceğini belirtti. 28. Yasama Dönemi 2. Yasama Yılı'nda Meclis'te çok sayıda önemli düzenleme yapıldığını ifade eden Adan, ayrıca TBMM'nin bu süreçte milletin sesini dünya kamuoyuna duyurduğunu vurguladı. Teklifin yasallaşmasının ardından, TBMM Genel Kurulu tatile girdi.

TBMM Başkanvekilii Celal Adan, birleşimi, 1 Ekim Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere kapattı. (AA)

Açlık sınırı asgari ücreti geçti!

TÜRK'İN ekonomistler ve uzmanlara hazırladığı "Açlık ve Yoksulluk Sınırı" raporuna göre, açlık ve yoksulluk sınırı araştırmasının temmuz ayı sonuçları açıklandı. 4 kişilik bir ailenin gıda harcaması tutarını ifade eden açlık sınırı 19 bin 234 liraya yükseldi. Yoksulluk sınırı ise 62 bin liranın üzerinde. Araştırmaya göre nisan ayında 4 kişilik ailenin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenebilmesi için yapması gereken gıda harcaması tutarını ifade eden 'açlık sınırı' 19 bin 234 liraya yükseldi. Açlık sınırı, 17.002 TL olan asgari ücretin 2 bin 232 lira üzerinde gerçekleşti. Gıda ile giyim, konut, ulaşım, eğitim,

sağlık ve benzeri ihtiyaçlar için yapılması zorunlu diğer harcamaların toplam tutarına denk gelen 'yoksulluk sınırı' ise 62 bin 653 liraya yükseldi.

MUTFAK ENFLASYONU ARTTI

Araştırmaya göre bekar bir çalışanın yaşama maliyeti 24 bin 902 lira. Ankara'da yaşayan dört kişilik ailenin gıda için yapması gereken asgari harcama tutarı bir önceki aya göre yüzde yüzde 1,35 arttı. Son 12 ay itibarıyla değişim oranı yüzde 64,99 olarak belirlendi. Mutfak enflasyonundaki yıllık değişim ise yüzde 81,16 oldu.

31 TEMMUZ 2024 ÇARŞAMBA

İstiklal

YIL: 51 SAYI: 18190

İSTIKLAL MEDYA YAYINCILIK A.Ş. adına İmtiyaz Sahibi: **Seçkin ŞENGÜR**

Genel Yayın Yönetmeni:
Hüseyin Arif ÇAKMAK

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: **Ömür VAROL**

Görsel Yönetmen:
Mustafa BODUR

Haber Müdürü: **Bilal Ömer İŞÇÖREN**

Muhabir:
Yunus FİLİZ
Serkan ÖZTÜRK
Ali BALTAÇI

Sayfa Sekreteri:
Ali Özgür UZUN
İslam ÖZKAN
Gülşah ADIGÜZEL

Yazar: **Arzu ERDOĞRAL**

ADRES: **Şenlikköy Mah. Mahirler Sok. No:43**
Diyar Villa K:4 D:7 Bakırköy/İstanbul

TEL: 0212 574 06 04

facebook.com/istiklalturkiye twitter.com/@gazetestiklal

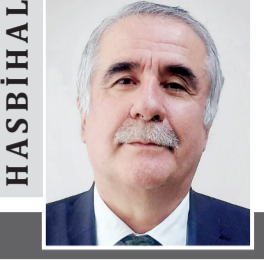
BASKI: Adaközü Baskı Tesisleri SAN. TIC. LTD. ŞTİ. İ.O.S.B.

Süleyman Demirel Bulvarı Heskop San. Sit. S1 Blok No:1
BAŞAKŞEHİR/İSTANBUL

Dağıtım: **TURKUVAZ DAĞITIM A.Ş.**

Yayın Türü:
Yerel Süreli Yayın

Sözleşmesiz yazar, muhabir ve temsilcilere ödeme yapılmaz.

HASBİHAL

SORUN ADAM KİTLİĞİ MI ADAMLIĞI KIT OLANLARA MAKAM VERİLMESİ Mİ?

AHMET SANDAL

"ADAMLIĞI kit olanlara" makam ve mevkî verirken "adam ktlığı" yoktur. Ancak "adam gibi adamlara" makam ve mevkî vermek istersen "adam ktlığı" çoktur. Adam ktlığı meselesi konuya nereden ve nasıl baktığınızla ilgilidir. Bu Ülkede Cumhurbaşkanlığı yapmış bir zat, "meseleleri mesele etmezseniz mesele kalmaz" mı demişti.

Konuya çok hızlı girdim, âdeta bodoslama tabir edilen bir şekilde girdim. Tam ortadan derler ya öyle girdim. Bir gemi, bir başka gemiye tam dosdoğru ve hiçbir geri manevra yapmadan, sağa sola kaçmadan tam ortadan çarpar ya. Biz de tam bodoslama çarpıktık.

Esasında bu bodoslama girişimin basit bir nedeni var: Çok hırslıyım ve çok derdliyim. Ne hırslım kendi adıma, ne derdim kendi adıma. Bu Ülkede 50 yıl mı desem, 100 yıl mı desem, daha da eski 200 yıl mı desem, "bir adam ktlığı" meselesi mevcut. Onu gözlemledim.

Adam ktlığı Osmanlı devletinin çoklu yılları dediğimiz 1800'li yılların başından beri mevcuttur. Yıl:2024. 2024'ten 1800 çıkarsa, 224 kalır. Bu Ülkede 224 yıldır adam ktlığı, "eskiyerin kaht-ı rical" dedikleri bir sorun mevcuttur.

Osmanlı kendi ayağına kendi kurşun sıkarcasına, bazı hain adamları sadrazam yapmıştır. Maalesef durum bu kadar açık ve nettir. Adami sadrazam yapmış adam hain çıkmış, adami paşa yapmış adam hain çıkmış, adami en üst görevde getirmiş adam hain çıkmış. Bunların sebebi "adam ktlığı" dediğimiz durumdur. Osmanlı bula bula şu adamlar bulmuştur. 1800'li yıllardan sonra Osmanlı yönetiminde etkili olan şu adamlara bakın ya. İsimleri aşağıdadır. Bun-

lar Osmanlı'nın kuyusunu kazanlardan yalnızca birkaçıdır:

Koca Mustafa Resid Paşa (masondur, Tanzimat Fermanını yayınlattırır), Keçecizade Fuat Paşa (masondur, İngilizlerin, Fransızların adamıdır), Mithat Paşa (masondur), Hüseyin Avni Paşa (masondur, Sultan Abdülaziz'i katlettirmiştir), Talat Paşa (masondur), Bahriye Nazırı Cemal Paşa (masondur), Maliye Nazırı Cavit Bey (masondur). Bu adamlardan bir kısmı o kadar gemi azıya almış azgınlar ki "al-i Osman" oluyor da "neden al-i Mithat" olmasın diyecek kadar kendini üstün görerek "saltanat kurmaya" çalışır!ın. *Dünya'nın hiçbir yerinde bir Kral'ın atadığı bir en üst düzey yetkili "kralın yerine geçmeyi" aklının ucundan dahi geçirmez, ancak bizim Osmanlı'nın son 120 yılında iş başında olan ve adam ktlığından mıdır, şaşkınlıktan mıdır, Devletin en üst düzeyine getirilmiş adamlarda bir kısmı devleti ele geçirmek ve darbceilik yapmak gibi alçakça, haince bir hevse kapılmışlardır.*

Evet, şurası muhakkak ki Osmanlı'nın son 120 yılı "adam ktlığı, kaht-ı rical" dönemidir. Kaht-ı rical (adam ktlığı) sorununu en çok hissetmiş ve yönetici ararken zorlanmış Padişahlardan birisi de Sultan Abdülhamid Han'dır. Ulu Hakan Sultan Abdülhamid Han, kendisine yardım edecek ve Ülkeyi, ayakta tutacak ehlil yönetici bulmakta büyük zorluk çekmiştir. Bu zorluğa rağmen, Sultan Abdülhamid Han Ülkemizi 33 yıl ayakta tutmuş, ancak, İttihatçı Talat tarafından, 27 Nisan 1909 tarihinde, silah tehdidi altında Meclis'den hal' kararı çıkartılarak tahttan indirilmiştir. *Kaht-ı rical'in en belirgin bir örneği de, II. Abdülhamid'in hall (görevden alınma) kararı-*

ni bildiren heyette tezahür etmektedir. Bu heyette kimler mi var? Yahudi Emanuel Karaso, Ermeni Komitecisi Aram Efendi, Arnavat Es'ad Toptani Paşa ve Gürcü Ârif Hikmet Paşa. Ulu Hakan Abdülhamid Han'ın tahttan indirilme kararını bu isimlerini saydığım adamlar Padişah'a bizzat bildiriyor. Bu adamlar kim ki koskoca Osmanlı devletinin Padişahını "görevden alıyorlar?" Başka adam mı kalmadı da görevden almak için Yahudi, Ermeni, Arnavat, Gürcü adamlar öne çıkıyor.

Osmanlı'nın son dönemlerinde kaht-ı ricalin bir başka türü daha görülmektedir. Komitacılar, zorbal ve masonlar meydanı doldurarak, kendilerinden olmayanlara hayat hakkı tanımamışlar ve doğru, sadık, güvenilir ve ehil insanları yönetimden uzaklaştırmışlardır. Bu da en önemli bir sorundur. İşte bu durumdan dolayı şöyle sesleniyorum: *"Hey Koca Osmanlı hey, senin son dönemlerinde paşa-şaşa unvanıyla seni kimler yönetmiş böyle! Ey Osmanlı ey! Son yıllarında Seni senden olmayanlar yönetmiş. Senden olmayanlar meydanı doldurarak iyilerin, doğruların ve ehil insanların yönetimde yer almalarına imkanı tanımamışlardır."* (Osmanlı'nın son dönemlerinde, yönetimi hile ve entrikayla ele geçiren İttihat Terakki, bir mason kulübüdür)

Şimdi tarihten günümüze çok hızlı bir geçiş yapalım (yine bodoslama yapalım) ve adam ktlığı (kaht-ı rical) sorunu günümüzde nasıl tezahür ediyor? Onu da görelim.

Adam ktlığı dendiğinde bazıları, "Adam ktlığı mi" dediniz Sayın Yazarım, "etraf adam kaynıyor, her yerde istemediğin kadar adam var." Evet, bu şekilde seslenenleri duyar gibiyim. Buna rağmen ben ısrarlar diyorum ki, "bu Dünya'da hem Ülkemiz ve hem de tüm Dünya Müslümanları olarak büyük sorumuz "adam ktlığıdır." Hem tüm Dünya'da Müslümanların, hem de bu Ülkede bizim en büyük sorumuz "adam ktlığıdır."

Maksadımı ve derdimi daha iyi anlatmak için, gelin "adam ktlığı (kaht-ı rical)" derken kastımın ne olduğunu açıklayayım. Önce "adam ktlığı" hakkında bazı tanım ve açıklamalarda bu-

lanayım. (Belki bunu yazımın başında açıklamalıydım. Ancak konuya bodoslama girdiğim için kaht-ı rical (adam ktlığı) nedir burada açıklayalım)

Adam ktlığı (kaht-ı rical) nedir? Evet, eskiler "adam ktlığı" demezlerdi. "Kaht-ı rical" derlerdi. Biz adam ktlığı diyorduk. İster "kaht-ı rical" diyelim, istersen "adam ktlığı" diyelim maksadımız, *Devlet yönetiminde ya da özel sektör yönetiminde işin ehli, adil, çalışkan, dürüst, güvenilir, fedakar, mütevazı, şeffaf, hoşgörülü, iyi ve doğru insana olan ihtiyaçtır. Bu insan sayısı da sandığınız gibi çok değildir.* Bilakis çok azdır.

Bu noktada hemen belirtmekte fayda var. Adam ktlığı meselesi yalnız günümüze ya da Osmanlı'ya özgü bir mesele değildir. Tarihin bazı dönemlerinde adam ktlığı bir mesele olmuştur. Antik Çağda yaşamış Yunanlı Filozof Diyojen'in "adam arıyorum adam" diye gündüz gözüyle elinde fener dolaştığı bilinmektedir. Diyojen "adam arıyorum adam" derken esasında "dört dörtlük adam arıyorum. İşinin ehli ve çalışkan, doğru ve dürüst, saygılı ve hoşgörülü, güvenilir ve sadık adam" arıyorum" diye seslenmektedir. Hatta Sahabe Devrinde Hazreti Ömer (ra) Efendimiz zamanında da "adam ktlığı ve yetiştirme, tam istenen düzeyde adam bulma arayışlarının gündemde olduğu" söylenir.

Bir insan ki, "hem işinin ehli ve çalışkan olacak, hem doğru, saygılı ve dürüst olacak, hem sadık ve güvenilir olacak ve hem de hoşgörülü ve saygılı olacak." Bu dört özelliği üzerinde bulunduran insanı bulmak kolay mı? Bu zamanda bulmak zor olduğu gibi eski çağlarda da bulmak kolay değildir.

Yukarıdaki özelliklere sahip insanı bulmak çok zor, ancak, sokaklara bakarsanız adam çok. Rastgele adam her yerde var. Sokaklardan adamdan geçilmiyor. Ancak, "adam gibi adam" bulmak zor.

Kaht-ı rical noktasında bakış açısı çok önemlidir. Konuya nasıl bakıyorsunuz? Diyojen gibi bakarsanız "adam bulmakta zorlanırsınız." Konuya Devletin âli menfaatleri açısından bakarsanız da "adam bulmakta zorlanırsınız." Ancak, konuya böyle bakmayıp da sathi ve yüzeysel bakarsanız, konuya şahsi çıkar

ve gündelik menfaatler açısından bakarsanız, kaht-ı rical (adam ktlığı) sorunu yoktur. Ortalıkta çok miktarda insan vardır. Mesela, bir yerde Bakan ya da Müsteşar oldunuz, bir ekip kuracaksınız, meseleye yukarıdaki iki açıdan birisiyle bakabilirsiniz. *Devletin iyi işleme, etkili ve verimli bir yönetim kurulması, halkın beklentilerine en iyi cevap verilmesi noktalarında konuya bakarsanız "dört dörtlük adam ararsınız." Ancak, maksat Devletin ve toplumun çıkarları değil de sizin şahsi çıkarlarınız ise ona göre bir yönetim kurarsınız ya bu noktada da kaht-ı rical sorunu yaşamazsınız. (İşte bizim Ülkede bu çağda, bu dönemde bu durum mevcuttur.)*

Öyleyse, bakış açısına göre, "kaht-ı rical (adam ktlığı) sorunu vardır ya da yoktur." Filozofik açıdan bakarsanız, kaht-ı rical sorunu her zaman vardır. Devleti ya da bir kurumu en iyi şekilde yönetmek noktasında konuya bakarsanız kaht-ı rical sorunu her daim vardır. (Devletin yüksek menfaatleri açısından bakmazsanız adam ktlığı sorunu yoktur. Rastgele adam atarsınız.)

Ve dönüp dolaşıp aynı yere geliyoruz. *"Adamlığı kit olanlara" makam ve mevkî verirken "adam ktlığı" yoktur. Ancak "adam gibi adamlara" makam ve mevkî vermek istersen "adam ktlığı" çoktur. Adam ktlığı meselesi konuya nereden ve nasıl baktığınızla ilgilidir."*

Osmanlı Devleti, 1800 ila 1909 arasında yani son yüz yılında, "adamlığı kit olan bazarlarına en üst makamlardaki görevleri verdiği" için yıkılmıştır.

Evet yazımın sonunda bir ikaz niteliğinde bir seslenişim, seslenişten öte haykırışım olacaktır:

Yukarıdaki "kaht-ı rical (adam ktlığı) sorununun tarihin en eski devirlerinden beri büyük bir sorun olduğunu belirttiğim. Bu sorun en çok da Devletlerin yıkılış dönemlerinde görülmektedir. Evet, her daim ciddi bir sorun olan kaht-ı rical (adam ktlığı) büyük bir meseledir ve en neticede Ülkeleri yıkılışa kadar götürür. Kaht-ı rical sorununun ortadan kaldırılması için insan yetiştirmeye ve çocuktan itibaren ahlak ve zihin eğitimine önem vermek gerekir, vesselem.

İsrail güçlerinden Filistinli tutukluya cinsel işkence

İsraili aşırı sağcı bir grup, Gazze'den alıkonulan Filistinlilerin tutulduğu İsrail'in güneydeki Sde Teiman askeri üssündeki bir Filistinliye cinsel istismar ve işkencede buldukları suçlamasıyla 9 askerin gözaltına alındığı Beit Lid isimli askeri mahkemeye baskın düzenledi

İSRAİL'DE Gazze'den alıkonulan Filistinlilerin tutulduğu Sde Teiman askeri üssündeki bir Filistinliye cinsel istismar ve işkencede buldukları suçlamasıyla 9 askerin gözaltına alınmasıyla başlayan kriz, askerlerin sorgu için götürüldüğü askeri üste devam etti. İsrail basınındaki haberlere göre, yaklaşık 100 kişilik İsraili aşırı sağcı grup, gözaltına alınan 9 İsrail askerinin çıkarıldığı askeri mahkemenin de içinde bulunduğu Beit Lid askeri üssüne girdi. Basına ve sosyal medyaya yansıyan görüntülerde, askeri mahkemeye zorla giren İsraili aşırı sağcı göstericiler ve onları önlemeye çalışan askerler arasında arbede yaşandı.

İsrail askerleri ve polislerinin, göstericileri askeri üsten çıkarmaya çalışırken kargaşa yaşandığı görüldü. Beit Lid askeri mahkemesinden çıkarılan İsraili aşırı sağcılar, askeri üssün gözaltı merkezinin önünde gösterilerine devam etti. İsraili aşırı sağcı gruplar, askeri hapisanenin bulunduğu bölümdeki demir kapıyı yumrukladı. İsrail askerleri, göstericileri alandan uzaklaştırmak için askeri üsten siktikları tazyikli suya başvurdu. İsrail Ulusal Güvenlik Bakanı aşırı sağcı Itamar Ben-Gvir, polise kanunu çiğneyenlere karşı harekete geçme talimatı verdiğini açıkladı.

İsrail Genelkurmay Başkanı Herzi Halevi'nin de bölgedeki askeri üsse geldiği bildirildi. İsrail muhalefetinden eski Savunma Bakanı Benny Gantz, sosyal

medya hesabından yaptığı paylaşımda, iktidar koalisyonu içindeki "şiddete çağrı yapan aşırı figürleri" eleştirerek İsrail'in sorumlulu kararlar alacak bir hükümette ihtiyaç duyduğunu belirtti.

İsrail'de, Gazze Şeridi'nde alıkonulanların tutulduğu Sde Teiman gözaltı tesisinde Filistinlilere cinsel işkence yapmak ve cinsel istismar etmekle suçlanan 9 İsrail askerinin gözaltına alındığı haberleri ülkede siyasetin merkez gündemi oldu. Olayın kurbanı Filistinlinin hastaneye kaldırıldığı ve yürüyemediği İsrail basınında yer aldı.

Gözaltına alınan bazı askerlerin, askeri savcılığın gönderdiği askerlere göz yaşartıcı gaz sıkıktığı, taraflar arasında sözlü atışmalar yaşandığı görüntüler sosyal medyaya yansımıştı. İsraili aşırı sağcı milletvekillerinin de aralarında yer aldığı onlarca kişilik aşırı sağcı gösterici grubu, Sde Teiman askeri üssüne zorla girerek baskın düzenlemişti.

İsrail basınına yansıyan görüntülerde, aşırı sağcı Milletvekili Zvi Sukkot'un askeri üssün zincirli kapısını aralayarak içeri girmeye çalıştığı, askerlerin kendisini engellemeye çalıştığı görülmüştü. Bunun ardından kalabalığın askeri üssün demir kapısını tutmaya çalışan askerleri zorlayarak içeri girdiği görülmüştü. Göstericilerin, askeri üssün içine doğru koşuşturduğu askerlerin bazılarını engellemeye çalıştığı anlar ile arbede ve kargaşa görün-

tüleri sosyal medyaya yansımıştı. Ordu radyosunun haberine göre, silahlı ve üniformalı bazı yedek askerler de göstericilere destek olmak üzere bölgeye gelmişti. Başbakan Binyamin Netanyahu, askeri üsse düzenlenen baskını kınayarak sükunet çağrısı yapmıştı. İsrail'de iktidar koalisyonundaki sağ ve aşırı sağ partiler, askeri savcılığın askerleri gözaltına alma girişimine karşı çıkmıştı. Buna karşın muhalefet, "bağımsız yapıların soruşturmalarını yürütmesi gerektiği, kimsenin hukuktan üstün olmadığı" vurgusu yapmıştı. İsrail'in güneyinde yer alan ve alıkonan Gazzelilerin tutulduğu Sde Teiman

gözaltı merkezi sık sık işkencelerle gündeme geliyor. New York Times gazetesinde geçen ay çıkan haberde, Sde Teima gözaltı merkezinde alıkonan Gazzelilerin etrafı açık bir alanda gözleri bağlı olarak günde 18 saate kadar elleri kelepçeli şekilde yerde sessiz şekilde oturulduğu belirtilmişti. Haberde, gözaltı merkezine getirilen Filistinli tutukluların burada 3 aya kadar kaldığı ve sorgulama süreçlerinde birçok kişinin insanlık dışı muameleyle ve işkenceye maruz kaldığı kaydedilmişti. Burada tutulan ve daha sonra serbest bırakılan bazı Gazzeliler, Sde Teima'da maruz kaldıkları işkenceleri dile getirmişti. (AA)

Refah'ta su kaynaklarının yarısı yok edildi

GAZZE Şeridi'nin güneyindeki Refah kentinin Belediye Başkanı Ahmed Sufi, İsrail ordusunun Refah kentini hedef alan saldırıyı ve yol açtığı yıkıma ilişkin bilgi verdi.

İsrail'in Refah'a hava saldırılarına devam ettiğini kaydeden Sufi, ayrıca binalar, tesisler, su ve kanalizasyon şebekesi, sokaklar, çarşı-pazar, kültür merkezi, kütüphane ve park gibi kamu alanları dahil olmak üzere kentin altyapısını sistematik olarak yok etmeyi sürdürdüğünü aktardı. Sufi, "İsrail saldırıları nedeniyle Refah kenti afet bölgesine dönüştü." dedi. Filistinli yetkili, Ebubekir Caddesi'nden Gazze Şeridi'nin güneyinde Mısır sınırına kadar kentin güney bölgesinin yıkıldığını; doğuda Refah Sınır Kapısı'na bitişik Selahaddin Caddesi'nden batıdaki sahildeki Resid Caddesi'ne kadar her yerin yıkıntılar içinde olduğunu aktardı.

Kentin yüzde 35'ini içine alan Refah'ın güneyinin ise tamamen yok edildiğini ifade eden Sufi, "Kentin yüzde 35'ini oluşturan bu şeritteki mahalleler tamamen yerle bir edildi ve İsrail ordusunun inşa ettiği sınırtampon bölgesinin bir parçası olarak kabul ediliyor." dedi. Sufi, tampon bölgenin Ebubekir Caddesi'nin güneyindeki Avde döner kavşağı ve kent merkezine kadar uzandığını, Refah'ın yıkılması bir kent haline geldiğini dile getirdi. İsrail ordusu, 6 Mayıs'ta, zorla yerinden edilmiş Filistinlilerin sığındığı Refah'ın doğusundaki bazı mahallelerin boşaltılmasını istemiş, 7 Mayıs sabahı da Gazze'nin Refah bölgesine kara saldırısı başlatarak Mısır ile olan sınır kapısının Gazze tarafını ele geçirdiğini duyurmuştu.

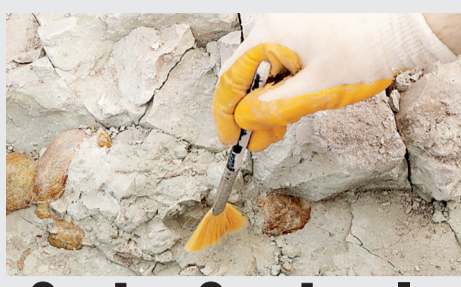
İsrail güçlerinin Refah'ın batısındaki Tel Sultan Mahallesi'nde bir kuyu ve ana su tankını havaya uçurduğu saldırıya ilişkin ise Sufi, "İsrail ordusunun Tel Sultan'daki kuyu ve su deposunu bombalaması işgal suçlarına eklenen insanlık suçu ve toplu cezalandırma politikasının devamı" değerlendirmesinde bulundu. Sufi, ana su deposunun bombalanmasının ardından zaten ciddi bir su sıkıntısı çeken Refah kentinde ana içme suyu krizinin daha da kötüleştiğini vurguladı. "İsrail'in saldırılarının başlamasından bu yana kent su kaynaklarının yaklaşık yüzde 40'ını kaybetti." diyen Sufi, İsrail'in Gazze Şeridi'ndeki yıkıcı saldırıların durdurulmasını, sınır kapılarının açılması ve saldırıların ağır yansımalarını hafifletmek için gerekli ekipman, teçhizat ve yardımcı ulaştırılması çağrısında bulundu. (AA)

Venezuela'da Maduro zafer ilan etti muhalefet ayaklandı

GÜNEY Amerika ülkesi Venezuela'da Devlet Başkanı Nicolas Maduro'nun seçim zaferini duyurmasının ardından protestolar başladı. Seçim yetkilileri, Maduro'nun oyların yüzde 51'ini alarak üçüncü dönemini kazandığını ve çeyrek asırlık sosyalist yönetimin süresini uzattığını açıkladı. Ancak muhalefet, erişebildiği oy sayımlarının yüzde 73'üne göre, muhalefetin adayı Edmundo

Gonzalez'in Maduro'nun iki katından fazla oy alarak "tartışmasız bir zafer" kazandığını gösterdiğini bildirdi. Muhalefet lideri Maria Corina Machado, yaptığı bir paylaşımda destekçilerini yürüyüşe çağırarak, "Sevgili Venezuelalılar, yarın buluşuyoruz; bir aile olarak, organize olarak, her oyu saydığımız ve seçtiğimiz için sahip olduğumuz kararlılığın göstererek" dedi. Diğer yandan iktidar

partisi milletvekili ve Maduro'nun kampanya yöneticisi Jorge Rodriguez, takipçilerini hükümeti desteklemek için Miraflores başkanlık sarayına yapılacak yürüyüşlere katılmaya çağırdı. Gonzalez, şiddete karşı uyarıda bulunurken Rodriguez muhalefeti şiddeti körüklemekle suçladı. Öte yandan polis, protestoculara göz yaşartıcı gaz kullanırken, eyerlerde en az iki kişinin öldüğü bildirildi.

Çankırı Çorakyerler fosil yatağı, uluslararası alanda dikkat çekiyor

ÇANKIRI'DA en eskisi 9 milyon yıl öncesine tarihlendirilen fosillerin bulunduğu Çorakyerler Omurgalı Fosil Lokalitesi'ndeki buluntular, bilim dünyasında dikkatleri üzerine çekiyor.

Temmuz ayının ilk haftasında Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Antropoloji Bölümü Başkanı Prof. Dr. Ayla Sevim Erol başkanlığında Çankırı'ya gelen 15 kişilik ekip, depo çalışmalarının ardından arazi çalışmalarına geçti.

Bölgede 27 yıldır süren kazı çalışmalarında bugüne kadar atların ataları, fil türleri, zürafalar, kılıç dişli kedigiller, su samurları, oklu kirpiler, ayılar, domuzgiller gibi 43 farklı türe ait 4 bin 200 civarında numaralı fosil (bütüne yakın) bulunurken, bir o kadar da numaralı fosil bulundu.

Sıcak havaya rağmen yürütülen çalışmaların bu sezon Eylül ayının ortalarına kadar sürmesi bekleniyor.

Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Antropoloji Bölümü Başkanı Prof. Dr. Ayla Sevim Erol, AA muhabirine, en eskisi 9 milyon yıla kadar tarihlendirilen fosil yatağı üzerinde bulduklarını ve alandan bugüne kadar binlerce fosil elde edildiğini söyledi.

Bölgede çalışmaların müze başkanlığında 1997 yılında başladığını ancak önemli buluntular elde edilmesinin ardından 2001 yılında Cumhurbaşkanlığı kazısına dönüştürüldüğünü anlatan Sevim Erol, "Aslında Çorakyerler dünyada marka oldu. Dünyada en iyi tanınan fosil yatakları arasında bir tanesidir. Çünkü geçen yıl insanlığın kaynağını oluşturan, insanlığın kökenini oluşturan bir çalışmanın Nature dergisinde yayınlanmasıyla birlikte bölgeye artık uluslararası bilim insanlarının dikkatini çekmeye başladık." dedi.

Bu yıl Çin'den ve Slovakya'dan bilim insanlarının Çorakyerler'e gelmek için başvurular yaptığını dile getiren Erol, bölgeye Yunanistan ve Kanada'dan da bilim insanlarının gelmelerinin beklendiğini kaydetti.

İlerleyen dönemlerde yeni türlerle karşılaşılabilir

Yapılan çalışmaların uluslararası ve disiplinlerarası çalışmalar olduğuna dikkati çeken Sevim Erol, şunları kaydetti:

"Uluslararası yapmadığımız zaman önemi de olmuyor. Çünkü tarihlendirme özel, onun dışında paleontologlar ve birçok yabancı bilim insanları bu alanlarda çalışmalar yapıyor ve bizim de onlarla birlikte karşılaştırma yapabilmemiz için onların bilgilerine ihtiyacımız var ve ortak çalışmalar yapmak durumdayız. Çankırı'ya, Çorakyerler'e özgü 4 yeni fosil tanımlamasını yaptık ve yayınladık. O nedenle yabancı bilim insanlarının da özellikle Balkanlar'da, Yunanistan, Bulgaristan, Makedonya gibi bölgelerde çıkan paleontolojik bulgularla bizimle birbirine çok benzerlik gösterdiği için o bölge bilim insanları özellikle ortak karşılaştırma çalışmaları yapmak için başvuruda bulunuyor. Biz de istiyoruz çünkü daha iyi bilgiler, daha iyi sonuçlara, daha güvenilir sonuçlara ulaşabilmek için onların da bilgilerine ihtiyacımız olduğu için önümüzdeki dönemlerde belki çok daha yeni türlerle de karşılaşabiliriz." Bu sezon 3 tane numaralı fosil bulduklarını dile getiren Sevim Erol, sözlerini şöyle tamamladı:

"Tabii geçen yıllardan itibaren 4 bin 200 civarında numaralandırılmış fosil diyoruz. Çünkü numaralandırılmış fosiller bütüne yakın fosillerdir. Tabii ki bir o kadar da etraflarında çıkan, tanımlanması gereken 4-5 bin civarında da numaralı fosillerimiz var. Bunların içerisinde, gergedanların ataları, bugün yaşayan atların ataları, fillerin iki türü, zürafalar, kılıç dişli kedigiller, etçiller içerisinde en az 6 tür, onun dışında suda yaşayan su samurları, oklu kirpiler, ayılar, domuzgiller dediğimiz 43 farklı türe ait 4 bin 200 civarında fosilimiz var. Tabii bir fosil müzesi kurabilecek sayıda fosil elde ettik bu alanda. Bu alanın korunması gerektiği düşüncesindeyim. Bu sene yol çalışması tamamlandığı için güveneye alınmış görünüyorsa ama yol çalışması sırasında da ufak tefek kayıplarımız oldu. Çünkü doğa bize 9 milyon yıllık süreç içerisinde bir miras bıraktı, yıllık halk olarak, bilim insanları olarak, öğrenciler olarak top-tan bu mirasa sahip çıkmak zorunda olduğumuzu hissediyorum."

"Emekliler Yılı"nda medeniyetler şehri Mardin'de tarihle buluştular

Mardin'de Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı yurtlarda misafir edilen emekliler, kentin tarihi ve turistik mekanlarını gezme fırsatı buldu.

CUMHURBAŞKANI Recep Tayyip Erdoğan'ın 2024'ü "Emekliler Yılı" ilan etmesinin ardından, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Gençlik ve Spor Bakanlığı arasında imzalanan protokolle yurtların kapıları, 15 Temmuz itibarıyla emeklilere açıldı.

Bu kapsamda tatil için Ankara, Kocaeli, Denizli, Ordu ve Şanlıurfa gibi illerden medeniyetler şehri Mardin'e aileleriyle birlikte gelen emekliler, Mardin Kız Öğrenci Yurdu'nda misafir ediliyor.

Yurtta görevlendirilen İl Sağlık Müdürlüğü bünyesindeki ekipler ihtiyaç durumunda emeklilere sağlık hizmeti sunuyor.

Emekliler, Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü ile SGK İl Müdürlüğüne sağlanan imkanlarla tarihi ve turistik mekanları geziyor.

Kasımiye Medresesi, Mardin Müzesi, Deyrulzafaran Manastırı, Dara Antik Kenti, Mor Gabriel Manastırı gibi çok sayıda tarihi ve kültürel mekanı ziyaret eden emekliler Mardin'e hayran kaldı.

"Mardin mimarisi, kültürü çok güzel bir şehir"

Denizli'den gelen Hasan Çiğim, AA muhabirine, "Emekliler Yılı" vesilesiyle Mardin'in tarihi ve kültürel mekanlarını gezdiklerini söyledi.

Uygulamadan çok memnun kaldıklarını, her yıl tekrarlanmasını arzu ettiklerini ifade eden Çiğim, çok güzel karşılandıklarını belirtti.

Çiğim daha önce 1990 yılında kentin içinden bir kez geçtiğini, o zaman da kente hayran kaldığını anlatarak, şöyle konuştu:

"Eşim yakın yerleri gezelim istedi. Yakın yerlere her zaman gideriz, dedim. Bunu bir fırsat olarak değerlendirmek istedik ve Mardin'e geldik. Mardin güzel değil, çok güzel. Mimarisi, kültürü çok güzel bir şehir. Herkese burayı görmelelerini tavsiye ediyorum. Beklentilerimizin üstünde bir gezi oldu. Buraları gördük, iyi ki de gelmişiz. Gelmeyenler çok şey kaybediyor. Her şey çok güzeldi. Bunun

devamlı olmasını istiyoruz."

Hasan Çiğim'in eşi Adile Çiğim de tarihi kenti sık sık televizyondan ve sosyal medyadan gördüklerini ve çok merak ettiklerini belirtti.

Mardin'i görmeyi çok istediklerini ifade eden Çiğim, şunları söyledi:

"Gerçekten canlı görmek çok daha güzelmış. Çok memnun kaldık. Allah devletimizden, Cumhurbaşkanımızdan razı olsun. Yurtta kalmamız çok güzel. Temizlikten güvenliğe bütün personelden çok memnun kaldık. Bizlere çok yardımcı oldular. Gerçekten bu kadar güzel geçeceğimizi beklemiyorduk. Çok teşekkür ederiz."

"Cumhurbaşkanı'mız güzel bir imkan tanıdı emeklilere"

Şanlıurfa'dan gelen Mehmet Sait Akbaş, Cumhurbaşkanlığı Erdoğan'ın emeklilere sağladığı imkanla Mardin'i gezip görme imkanı bulduklarını belirtti.

Çok merak ettiği tarihi şehri gezdiğini, kentte kendilerine çok büyük ilgi gösterildiğini anlatan Akbaş, 4 gün tatil yaptıklarını söyledi.

Akbaş, "Sağ olsun SGK İl Müdürlüğü müz de bizleri yurttan araçla aldırıp ve gezdirdi. Emekli arkadaşlarla burada tanıştık, güzel bir ortam oldu. Devletimiz bu tür imkanları bize sürekli tanırsa çok güzel olacak. Cumhurbaşkanımız'ımıza çok teşekkür ederiz, güzel bir imkan tanıdı emeklilere. Biz de bunu değerlendirip, gezip görmek istedik. Çok da güzel oldu." dedi.

"Bütün emekçilerimizi bekliyoruz"

Gençlik ve Spor İl Müdürü Beytullah Birlik de Cumhurbaşkanlığı Recep Tayyip Erdoğan'ın 2024'ü "Emekliler Yılı" ilan etmesinin ardından, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Gençlik ve Spor

Bakanlığı arasında imzalanan protokol ile yurtların emeklilere ücretsiz tahsis edildiğini söyledi.

Mardin'de bir yurdu tamamen emeklilere ayırdıklarını belirten Birlik, 15 Temmuz itibarıyla emeklilerin kente gelmeye başladığını ifade etti.

Yurtta konaklayan emeklilerin Mardin'in tarihi ve kültürel mekanlarını gezdiğini dile getiren Birlik, emeklilerin sunulan hizmetten de gayet memnun olduklarını belirttiğini aktardı.

Birlik, bunun kendilerini de memnun ettiğini ifade ederek, şunları kaydetti: "Emeklilerimiz bizim için çok önemli. Güzel bir proje olduğunu düşünüyorum. Türkiye'nin her yerine gidebiliyorlar. Mardin de bu illerden biri. Tarihi ve kültürüyle adından söz ettiren medeniyetler şehrimize emeklilerimiz yoğun rağbet gösteriyor. 15 Ağustos'a kadar bu uygulama devam ediyor. Bütün emeklilerimizi bekliyoruz."

Osmaniyeli Ahmet, dans videosunu paylaşan Justin Bieber ile tanışmak istiyor

OSMANİYELİ 8 yaşındaki Ahmet Aygün, bir düğünde oyun havası oynadığı anların görüntüsünü 293 milyon takipçisi bulunan sosyal medya hesabında paylaşan şarkıcı Justin Bieber ile tanışmak istiyor.

Düzici ilçesinde ailesiyle yaşayan 3 kardeşten en küçüğü Ahmet, müzisyen olan ağabeyiyle düğünlere gidiyor.

Dans etmeyi çok seven Ahmet'in, bir düğünde oyun havası oynadığı görüntü yerel sanatçı Emrah Türkoğlu tarafından sosyal medyada paylaşıldı.

Ahmet'in dans ettiği videonun, şarkıcı Justin Bieber tarafından 293 milyon kişinin takip ettiği Instagram hesabında paylaşılması üzerine dünya çapında çok sayıda kişi videoyu izledi ve yorum yaptı.

Key Glock'un şarkısıyla mixlenerek yayınlanan videonun dünya çapında payla-

şılmaya başlanması üzerine Ahmet'in ailesine ve videoyu paylaşan Emrah Türkoğlu'na çok sayıda mesaj geldi.

Ahmet Aygün, AA muhabirine videonun bu kadar çok paylaşılmasına çok sevindiğini söyledi.

İlerleyen zamanlarda kendisi de Bieber gibi ünlü olmak istediğini anlatan Aygün, "Oynamayı çok seviyorum. Gittiğim düğünlerde oynarım. İnsanlar oynamamı çok seviyor ama bazen de nazar oluyor" diye konuştu.

Aygün, Justin Bieber'in paylaştığı videoyu izlediğini ve çok beğendiğini belirterek, "Günün birinde Justin Bieber ile tanışmayı isterim." dedi.

Videoyu paylaşan Emrah Türkoğlu da Ahmet'in ağabeyi ile çalıştıklarını ve bazen düğünlere Ahmet'in de geldiğini söyledi.

Evlendiklerinde düğün yapamayan çift, 56 yıl sonra gelinlik ve damatlık giydi

AYDIN'IN Kuşadası ilçesinde, evliliklerinde düğün yapamayan çift, 56 yıl sonra düğün heyecanı yaşadı.

Kuşadası Belediyesinden yapılan açıklamaya göre, 1968 yılında evlenen ancak maddi koşullar nedeniyle o tarihte düğün yapamayan 5 çocuk sahibi Güllü (75) ve Mustafa Güneş (79) için düğün organizasyonu yapıldı.

Hacı Bektaş Veli Anadolu Kültür Vakfı Kuşadası Cemevi'nde düzenlenen düğün eğlencesinde çift gelinlik ve damatlık giydi.

Burada çiftin temsili nikahı yapıldı.

Çok mutlu olduğunu belirten

Mustafa Güneş, "Köyde evlendiğim için hanımuma gelinlik giydirmemiştim. Şimdi bunu başardık. Çok mutluyum ve heyecanlıyım." ifadelerini kullandı.

Güllü Güneş ise duyduğu heyecanı dile getirerek, şunları belirtti:

"Güvercin nasıl uçuyorsa ben de öyle uçuyorum şu an. Gelinlik giyememişim, eşimin durumu yoktu. İçimde kaldı. Televizyonlarda gelin gördüğümde ağlıyordum. Eşime diyordum 'Kadınlar giyiyor ben neden giyemiyorum' demiştim."

Kuşadası Belediye Başkanı Ömer Günel çifti tebrik etti.

Göbeklitepe ve Karahantepe'deki BULGULAR TARIHE YENİ YORUMLAR GETİREBİLİR

Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Gökhan Yazgı, Neolitik Döneme ait kazıların sürdüğü Şanlıurfa'daki Göbeklitepe ve Karahantepe'de ortaya çıkarılan eserlerin tarihe yeni yorumlar getirebileceğini kaydetti.

KÜLTÜR ve Turizm Bakan Yardımcısı Gökhan Yazgı, çeşitli temaslarda bulunmak üzere geldiği kentte, AA muhabirine, Türkiye'deki kültür turizminin en önemli noktalarının başında Şanlıurfa'nın geldiğini söyledi.

Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından kentte yürütülen Şanlıurfa Neolitik Çağ Araştırmaları Projesi'nin büyük önem taşıdığını vurgulayan Yazgı, kentte eş zamanlı 12 ayrı bölgede kazı çalışmasının yapıldığını ifade etti.

Yazgı, Göbeklitepe ve Karahantepe'nin de yer aldığı Taş Tepeler Projesi'nin, adeta tarihin akışına yön verdiğini belirterek, şöyle devam

etti: "Arkeolojik kazı alanlarımızda özellikle geleceğe miras projelerimizle ülkede gerçekleştirdiğimiz arkeolojik kazıların hızlandırılması ve yeniden planlaması yapıldı. Şöyle bir düsturla yola çıktık, gelecek 4 yılda son 60 yılda yapılanları yapacağız. Bunun en önemli örneklerinden bir tanesi de Karahantepe oldu. Karahantepe kazımızla birlikte şu anda bugüne kadar eşine rastlanmamış çok sayıda özel kültür varlıklarımıza ulaştık. Şu anda bilimsel çalışmalarının devam ettiği birçok yapıya ulaştık. Bu bilimsel çalışmaların akabinde Karahantepe ile birlikte Göbeklitepe ve daha sonra şu

anda kazılan diğer tepelerimizle birlikte bu kültür varlıkları sayısının katlanarak artacağını düşünüyoruz." Göbeklitepe ve Karahantepe'de ortaya çıkarılan her bir eseri dünyanın yakından takip ettiğini anlatan Yazgı, arkeolojinin doğasında, her an yeni bir bulguyla karşılaşmanın bulunduğunu dile getirdi.

Türkiye'nin kültür rotasının en önemli destinasyonlarından olan tarihi alanlara ilişkin merak ve beklentilerin çok yüksek olduğunu belirten Yazgı, bilim adamlarının büyük bir titizlikle ve çabayla yeni bulguların izini sürdüğünü vurguladı. Bilimsel çalışmaların çok büyük emekle ortaya çıktığını anlatan Yaz-

gı, şunları kaydetti:

"Göbeklitepe ve Karahantepe dönemsel olarak birbirine benzer dönemler ifade ediyor. Göbeklitepe ve Karahantepe yapısal olarak çok daha farklı anlamlar yüklenmiş iki tane yapı ve bundan sonra çıkacak olan yapılar da belki hem fonksiyon anlamında hem de o dönemki kullanım amaçları anlamında, tarihimizde çok daha farklı yorumlar getirmek zorunda kalacak. Tabii bu Kasım'da Şanlıurfa'da yapacağımız Dünya Neolitik Kongresi'nde de özel olarak ele alınacak. Kongreden çıkacak bu bilimsel sonuçların da dünyada oldukça ses getireceğini düşünüyoruz."

Şehri Medeniyet Kültür Projesi'nin 8'incisi Çanakkale'de düzenlenecek

ÇANAKKALE Onsekiz Mart Üniversitesi (ÇOMÜ) Rektörü Prof. Dr. Cüneyt Erenoğlu, Kasım ayında Şehri Medeniyet Kültür Projesi'nin 8'incisine ev sahipliği yapacaklarını söyledi.

Erenoğlu, gazetecilere yaptığı açıklamada, Türkiye'de 4 yıl boyunca farklı şehirlerde 7 kez düzenlenen projenin "Şehri Medeniyet Çanakkale Kültür Projesi" adıyla yapılacağını anlattı.

ÇOMÜ'nün ev sahipliğinde 20 Kasım'da yapılacak projenin, üniversitenin lokomotif bazı akademik birimleri tarafından destekleneceğini anlatan Prof. Dr. Cüneyt Erenoğlu, şunları kaydetti: "Devlet Konservatuvarımız, Müzik ve Sahne Sanatları Fakültemiz ile Güzel Sanatlar Fakültemizin öncülüğünde 20 Kasım'da projenin hayata geçirilmesi planlanıyor. Kültürel sergiler, kültür defileleri, konserler ve müzik etkinlikleri, sempozyum ve bilimsel konferansların yanı sıra özellikle geleneksel sanat atölyeleri, geleneksel Çanakkale yemek festivalleri, tarih ve kültür gezileri ile birlikte uluslararası katılımlı etkinlikler düzenleyeceğiz ve akademik bir bakış açısıyla ama şehre ve bölgeye, özellikle bölgeye ve ülkeye dokunan bir kültür etkinlikleri olacak." Erenoğlu, bu etkinliklerin Çanakkale için özellikle kültürel zenginliklerinin ön plana çıkması, ulusal ve uluslararası platformlarda tanıtılması ve bilinirliğinin artırılarak yerel kültürel mirası koruyarak yeni nesillere aktarmak adına önemli katkılar sağlayacağını düşündüklerini sözlerine ekledi.

Sanatçı Kenan Işık'ın Devlet Tiyatrosu yılları siyah beyaz fotoğraf karelerinde

HAYATINI kaybeden oyuncu, yönetmen ve sunucu Kenan Işık'ın Devlet Tiyatroları (DT) çatısı altında Türk tiyatrosuna hizmet ettiği 1973 - 2000 yılları boyunca rol aldığı bazı oyunların fotoğrafları DT arşivinde yer alıyor.

İstanbul'da tedavi gördüğü hastanede bugün 76 yaşında hayatını yaşamını yitiren Kenan Işık, pek çok tiyatro oyununda başrolde yer aldı, birçok oyunun yönetmenliğini yaptı.

Kenan Işık, Gazi Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesinden mezun olduktan sonra 1973'te Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü Bursa Devlet Tiyatrosunda görev ve başladı. Daha sonra uzun yıllar Ankara Devlet Tiyatrosunda görev yapan Işık, 2000'de İstanbul Devlet Tiyatrosundan rejisör olarak emekliye ayrıldı.

Kenan Işık'ın DT'deki oyunculuk yılları, sahnede ki anıları Genel Müdürlüğün arşivinde fotoğraf kareleri olarak yerini aldı.

Arşivdeki fotoğraflarda, 1976-1977 ve 1978-1979 sanat sezonlarında Bursa Devlet Tiyatrosunda oynadığı "Eski Fotoğraflar" ile "Ev-

ler ve İnsanlar" oyunlarındaki Kenan Işık'ın sahneleri siyah beyaz karelere yansıyor.

1979-1980 sanat sezonunda Ankara Devlet Tiyatrosunda sanatseverlerle buluşan ve Kenan Işık'ın Çetin Tekindor ve Selçuk Yöntem ile rol aldığı "Bir Ümit için Montserrat" oyunundan fotoğraflar da sanatçının tiyatro yıllarına ışık tutuyor. Kenan Işık'ın, eski Devlet Tiyatroları Genel Müdürü Cüneyt Gökçer ile aynı sahneyi paylaştığı Ankara Devlet Tiyatrosunda 1980-

1981 sanat sezonunda temsil yapan "Kral Lear" oyunundaki bazı sahnelerin fotoğrafları da arşivde bulunuyor.

Güngör Dilden'in 1983-1984'te sahnelenen "Ak Tannılar" ile Necati Cumal'ın 1985-1986 sanat sezonunda oynanan "Bir Sabah Gülerken Uyan" oyunlarında Işık'ın rolünden bazı sahneler arşivde yer alıyor.

Işık'ın 1985-1986 sanat sezonunda sahnelenen "Öyle Bir Sevgi ki" oyunundan bir sahne de DT arşivinde bulunuyor.

Pera Palace Hotel'deki "Atatürk Müze Odası" yeniden ziyarete açılıyor

İLK misafirlerini 1895'te düzenlenen açılış balosuyla ağırlamaya başlayan Be-yoğlu'ndaki Pera Palace Hotel'de Mustafa Kemal Atatürk'ün kaldığı oda ziyaretçilere açılıyor.

Atatürk'ün kritik dönemlerde ülke için büyük önem taşıyan kararlar aldığı ve çalışmalar sırasında kullandığı 101 numaralı odanın 2 aylık bakım ve onarım çalışmaları tamamlandı.

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Atatürk'ün 1917-1926 döneminde kullandığı Atatürk Müze Odası'nda Atatürk'ün kişisel eşyaları, gönderilen hediyeler, şapkalar, gözlükler, pijama takımları, balmumu heykeli belgeler ve Atatürk'ün yeniçeri kostümlü fotoğrafı sergileniyor.

Oda Atatürk'ün çok sevdiği şafak doğumu, gün doğumu rengiyle döşendi

Pera Palace Hotel Pazarlama Koordinatörü Ezgi Pek, AA muhabirine, yaptığı açıklamada, Atatürk'ün odayı stratejik konumlardan dolayı tercih ettiğini söyledi.

Pek, Atatürk'ün 1917'den itibaren Dolmabahçe Sarayı'nda kalacağı süre kadar İstanbul ziyaretlerinde bu odada konaklandığını belirterek, "Odamız aynı zamanda Halli'ye ve Pera'ya bakıyor. Bu bölgelere baktığı için tercih ediyor. Bir de bağlantılı bir oda. Yaveri konaklasın diye burayı tercih etmiş," dedi.

Atatürk'ün aynı zamanda İngilizlerden bilgi almak için Pera Palace Hotel'i tercih ettiğini aktaran Pek, casusluk faaliyetleri için de odanın kullanıldığını söyledi.

Odanın herhangi bir suikast durumunda da yaverinin kaldığı odadan kaçabilmek için merdivenlere çok yakın olduğunu aktaran Pek, "Ondan dolayı bu odayı tercih ediyor. Odamız Atatürk'ün çok sevdiği şafak doğumu, gün doğumu rengiyle donatılmış. Odamızda koltuklarımız var. Bu koltuklar da Atatürk'ün aslında askeri rütbeyle göre düzenlediği koltuklar." diye konuştu.

Oda, 1 Ağustos'tan itibaren ziyarete açık

Ezgi Pek, odadaki halının hikayesinin ise bir Hint mihracesinin Atatürk'e teklif ettiği bir davete dayandığını anlatarak, şunları kaydetti:

"Atatürk, daveti kabul ettiği için ona hediye olarak iki adet seccade gönderiyor. Biz halı olarak kabul ediyoruz. Çünkü bu halılar, seccade olabilmek için çok büyük ve üzerinde hayvan figürleri barındırıyor. Bu halılardan bir tanesini biz şöyle yorumluyoruz; saat 9'u 7 geçiyor. 10 adet şamdan var ama yanmıyor. Sadece kasımda açan kasımpatı çiçekleri var. Bundan dolayı biz bu halının aslında 10 Kasım 1938'i gösterdiğini düşünüyoruz. Halının mistik bir olayı ise Atatürk, ölmeden 8 yıl önce ona hediye edilmesi."

Yatak odasındaki detaylara dair Pek, "Ayrıca odada Yunanistan Başbakanı'nın Atatürk'ün Nobel Barış Ödülü almasına dair bir önerisi yer alıyor. Yunanistan'la alakalı dostluk yazışmaları, Atatürk'ün ölmeden 15-20 gün önce, dil teorisine göre Türkçenin aslında ilk dillerin arasında yer aldığını yazdığı bir tezi var. Vefat ettiği için kendisi bunu tamamlamıyor. New York Times dergisinde kapak olduğu fotoğrafı var. Otelimizde ayrı çekilen bir fotoğrafı var." ifadelerini kullandı.

Netflix'te yayınlanan "Pera Palas'ta Gece Yarısı" yapımindan dolayı mekânın çok dikkat çektiğini söyleyen Pek, Atatürk Müze Odası'nın da çok merak edildiğini belirtti.

Atatürk Müze Odası, 1 Ağustos'tan itibaren saat 10.00-11.00 ve 15.00-16.00 saatlerinde gezilebilecek. Müze ziyaretleri oturum başı 50 kişiyle sınırlı olacak.

Ziyaret için biletlere "www.passo.com.tr" adresinden ulaşılabilir.

Paris 2024'ün ilk madalyası milli okçulardan geldi

Paris 2024 Olimpiyat Oyunları'nda Mete Gazoz, Muhammed Abdullah Yıldırım ve Ulaş Berkim Tümer'den oluşan Klasik Yay Erkek Milli Takımı, bronz madalya kazandı.

FRANSA'NIN başkenti Paris'teki Les Invalides'te gerçekleştirilen müsabakalarda Mete Gazoz, Muhammed Abdullah Yıldırım ve Ulaş Berkim Tümer'den oluşan milli takım, Wenchao Kao, Zhongyuan Li ve Yan Wang'ın temsil ettiği Çin'le karşılaştı. İlk seti 55-54 kazanan milliler, ikinci seti 57-56 kaybetti. Çin'e üçüncü sette 55-54, dördüncü sette ise 56-54 üstünlük sağlayan Klasik Yay Erkek Milli Takımı, durumu 6-2'ye getirdi ve bronz madalyanın sahibi oldu.

Milli okçular, Paris 2024'te Türkiye adına ilk madalyayı kazanma mutluluğunu yaşadı. Paris 2024 Olimpiyat Oyunları'nda üçüncü olan Mete Gazoz, Muhammed Abdullah Yıldırım ve Ulaş Berkim Tümer'den oluşan Klasik Yay Erkek Milli Takımı, madalyalarını aldı.

Fransa'nın başkenti Paris'teki Les Invalides'te gerçekleştirilen müsabakalarda Çin'i mağlup ederek üçüncü olan Mete Gazoz, Muhammed Abdullah Yıldırım ve Ulaş Berkim Tümer'den oluşan milli takım, madalyalarını alma mutluluğunu yaşadı.

Klasik Yay Erkek Milli Takımı'nın üçüncülüğü, 100 yıllık olimpiyat tarihinde Türkiye'nin takım halinde kazandığı ilk madalya olarak kayıtlara geçti.

Gençlik ve Spor Bakanı Osman Aşkın Bak, tören sonrası hatıra fotoğrafı çektiği sporcuları tebrik etti.

Öte yandan madalya seremonisinde ülke bayraklarının yanlısı yükseklikte asılması da dikkatleri çekti. Törende gümüş madalya kazanan Fransa'nın bayrağı Türk bayrağının altında kaldı.

Teknik direktör Ergin ve sporcular madalya töreninin ardından basın mensuplarına açıklamalarda bulundu.

Sporcuların ortaya koyduğu performansın harika olduğuna dikkati çeken Okçuluk Milli Takımlar Teknik Direktörü Göktuğ Ergin, "Bu başarımın arkasında 3 yıllık büyük bir emek var. Özellikle Mete Gazoz'un altın madalyasından sonra, hepimiz için olimpiyatlarda madalya kazanmak, kült olmaktan çıktı. Doğru hazırlanınca madalya sayısını artıracığımızı düşündüğümüz bir yapıya dönüştük. Geride kalan 3 yılı çok iyi değerlendirdik. Çocuklar da geride kalan 3 yılda büyük bir çaba sarf ettiler." açıklamasını yaptı.

Bugün oynanan karşılaşmaları da değerlendiren Ergin, şöyle konuştu:

"Bugün Kolombiya maçını kolay geçeceğimizi düşünürken beklediğimizden zor bir maç oldu. Hindistan maçının zor olacağını düşünürken daha kolay geçti. Fransa'ya milimetrelerle kaybettik. Ama Çin'e karşı son Dünya Şampiyonası'ndan kalan özel bir hırslımız vardı. Tekrarlar sporcuların mantalitesini değiştirebilmek ve onların motivasyonunu artırmak adına biraz bunu kullandık. Çok şükür başladık." Olimpiyat şampiyonu milli okçu Mete Gazoz, dün yorucu ve uzun bir gün yaşadıklarını vurgulayarak sözlerine başladı.

Bugün yapılan karşılaşmalar öncesinde bütün maçları basamak basamak değerlendirdiklerini dile getiren Gazoz, "Bu merdivenin sonunda podyum vardı, podyuma da çıktık. Güzel bir gündü. Burada yaşadığımız her şeyin fazlasını teknik kadromuz antrenman sırasında yaşattılar. Hatta daha zorlu antrenmanlar oldu, nabızımız 180'lerdedeyken ok attık. Hatta bugün

o kadar yükselmedi bile. Güzel ve keyifli bir gündü. Çok eğlendik. Zihnimizi ve vücudumuzu kontrol altında tuttuk. Bu madalyanın burada değil, antrenmanlarda kazanıldığını ispatladık." ifadelerini kullandı. Madalyaya inandıklarının altını çizen Gazoz, şunları söyledi:

"Buraya gelirken kürsü hedefimiz vardı. Herkese 'Tarihi bir olimpiyat' olacaktı diyordum. Bugün bizim için herhangi bir tribün veya seyirci baskısı olmadı. Bugün Fransa'nın aldığı desteğe şaşırmadık. Olimpiyatta yarı finale kalmıştık ve milimlerle kaybettğimiz bir maç oldu. Buraya gelmeden önce 'Size bronz vereceğiz, hiç gelmeyin.' deselerdi buna tamam derdik. Tabii ki hakkımızla kazandık ama demek istediğim, ufak da olsa bir şans lazımdı ama bu şans Fransa maçında bizden yana olmadı. Sadece okçuluk branşı adına değil, bütün kafamız adına çok güzel bir başlangıç yaptık. Umarım katılarak gider ve Tokyo'da kırdığımız madalya rekorunu kırarız."

Milli oyuncu Cansu Özbay: "İnanılmaz bir geri dönüş yaptık"

A MİLLİ Kadın Voleybol Takımı, Paris 2024 Olimpiyat Oyunları'ndaki ilk maçında Hollanda'yı 3-2 yendi.

Karşılaşmanın ardından AA muhabirine açıklamada bulunan Cansu Özbay, galibiyetten dolayı mutlu olduklarını anlatarak, "İnanılmaz bir geri dönüş yaptık. Aslında normalde olan ruhumuzu sonunda sahaya yansıttık. Yolumuz çok uzun. Bugün takım arkadaşlarımı tebrik ediyorum, çünkü her sayı için inanılmaz savaştılar. Kalan maçların hiçbirisi kolay olmayacak. Bugünkü ruhumuzla oynarsak çok güzel şeyler başarabiliriz." diye konuştu.

Milli oyuncuların Meliha Diken de iyi bir performansla 2-0'dan maçı çevirdiklerine dikkati çekerek, "Hollanda'yı tebrik ederim, gerçekten çok iyi mücadele ettiler. Galip gelen taraf biz olduğumuz için çok mutluyuz. İlk maçlar zordur ama galibiyetle ayrılmak çok önemliydi. İkinci maçta Dominik Cumhuriyeti'yle karşılaşacağız. O maça da iyi hazırlanacağımızı düşünüyoruz." ifadelerini kullandı.

A Milli Kadın Voleybol Takımı'nın başantrenörü Danielle Santarelli, galibiyetten dolayı mutlu olduklarını söyledi.

Karşılaşmanın ardından basın mensuplarına açıklamada bulunan İtalyan başantrenör, maçın zor geçtiğini belirterek, "İyi bir şekilde başlamak istiyorduk. Hollanda gibi bir takıma karşı gerçekten zor bir maç olduğunu biliyorduk, iyi bir kadroları var. Çok fazla hazırlık maçı oynadılar. Avrupa Şampiyonası'nda üçüncü sırayı aldılar. Bu yüzden zor bir maçı olduğunu biliyordum. Galibiyetten dolayı takımımıza gurur duyuyorum." diye konuştu.

Futbolda MHK'nin yaz seminerinin açılışı yapıldı

TÜRKİYE Futbol Federasyonu (TFF) Merkez Hakem Kurulu (MHK) 2024-2025 Sezonu Yaz Semineri'nin açılışı yapıldı.

TFF'den yapılan açıklamaya göre, 27 Temmuz'da başlayan ancak resmi açılışının bugün federasyonun Riva'daki tesislerinde yapılan seminerine, TFF Başkanı İbrahim Ethem Hacısmanoğlu, TFF Başkan Vekilleri Mecnun Otyakmaz ve Fuat Gökteş, Genel Sekreter Abdullah Ayaz, MHK Başkanı Ferhat Gündoğdu, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Futbol Federasyonu MHK Başkanı Abdullah Özsuuzoğlu, Temsilciler Kurulu Başkanı Şerafettin Bural ve Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu Başkanı Celal Demirtürk ile hakemler katıldı. TFF Başkanı Hacısmanoğlu, burada yaptığı konuşmada Türk hakemlerine güvenciklerini belirterek, şunları kaydetti: "600 yıl dünyayı yönetmiş bir milletin evlatlarıyız, kendi evlatlarımıza güvenemeyip, yabancı hakem getirdik bu ülkeye. Bu durum sadece size olan hakaret değil, bütün Türk milletine olan hakaretti. Yapanları kınıyorum. Tek istediğimiz bir şey var; adil ve adaletli olmak. Biz, sizlerin arkasında dağ gibi duracağız. Size yapılan hakaret, bu ailenin tüm üyelerine, yönetici arkadaşlarıma, bana da yapılmış kabul edeceğiz. Bunu samimiyetle söylüyorum. Biz bir duruş sergileyeceğiz. Biz, size bu ortamı sağlayacağız, sizin yükünüzü alacağız. Bizler dağ gibi sizlerin arkasındayız."

Hakemlerden adil olmalarını isteyen Hacısmanoğlu, "Siz adaletli yönetiminizi gösterin, art niyetli insanlar eğer bunlara tenezzül ediyorsa, onlarla uğraşmak da bizim görevimiz. Tamamen şahsım ve yönetim olarak bu sorumluluğu üzerimize alıyoruz. Hepimiz insanız, hata yapıyoruz. Sahadaki arkadaşlarımızın insani hata yapma opsiyonu var ama VAR'daki arkadaşlarımızın çok daha dikkatli olması lazım. Çünkü sahada anlık karar veriyorsunuz, kaçırabilirsiniz, insanın doğasında olan şeyler. Ama VAR'da defalarca seyredip de insani hatanın olmaması lazım. Biz önce adaletli sağlayacağız. Adaleti sağladığımız zaman da Türk futbolunun marka değeri otomatikman yukarı çıkacak. Sadece Süper Lig takımlarından bahsetmiyorum, biz amatör liglerden başlayacağız bu adaletli sağlamaya." değerlendirmesinde bulundu. Hacısmanoğlu, hakem ürettirilerine de yüzde 50 artış olarak planlanan iyileştirmeyi yüzde 75'e çıkardıklarını da ifade etti.

Başkan Özbek: 8 numara önemli kuvvetlendirmemiz gereken bir bölgemiz

GALATASARAY Kulübü Başkanı Dursun Özbek, transfer çalışmalarını sürdürdüklerini ve 8 numara bölgesine yapılacak takviyeyi en kısa sürede açıklayacaklarını söyledi. Galatasaray Kulübü Başkanı Dursun Özbek, Galatasaray Spor Kulübü'nün kurucusu, ilk başkanı ve ilk sporcularından Ali Sami Yen'in vefatının 73. yıl dönümünde Feriköy Mezarlığı'ndaki kabri başında yaptıkları anmanın ardından basın mensuplarına açıklamada bulundu. Beşiktaş ile 3 Ağustos Cumartesi karşılaşacakları Turkcell Süper Kupa maçına odaklandıklarını belirten Özbek, şunları kaydetti:

"Transfer sezonu devam diyor. Hocamızla beraber tespit ettiğimiz eksiklerimiz var. Onların bir kısmını giderdik, bir kısmını da en kısa sürede gidereceğiz. Çalışmalarımız yoğun şekilde devam ediyor. Elimizde şampiyon olmuş bir kadro var. 2 sezon üst üste

şampiyon olan değerli bir hocamız var. Bunlar Galatasaray'ın en büyük gücü. Çalışmalar sonucunda ihtiyaç duyulan yerlere transferlerimiz devam edecek. 8 numara önemli kuvvetlendirmemiz gereken bir bölgemiz. Son derece sıkı çalışıyoruz. Kısa sürede inşallah taraftarlarımız haberi vereceğiz." Dursun Özbek, Paris 2024 Olimpiyat Oyunları'na ilişkin soruya ise şu yanıtı verdi: "Olimpiyatlara katılan tüm sporcularımızı tebrik ediyorum. Kafıleye katılan sporcuların hepsini gözlerinden öpüyorum, onlar bizim gurur kaynağımız. Orada olmak çok önemli. Bugün de güzel bir galibiyet aldık. Yürekte onları desteklememiz lazım. Onlar Türk sporunun kayıtmelis. Özellikle 1924'te olimpiyatlara Ali Sami Yen Bey götürmüştü. Böyle bir döneme gelmesi de çok önemli. Onun için herkesin oradaki sporcuları cesaretlendirmesi gerektiğini düşünüyorum."

Beşiktaş, Süper Kupa mesaisine başladı

BEŞİKTAŞ Futbol Takımı, 3 Ağustos Cumartesi günü Galatasaray ile oynayacağı Turkcell Süper Kupa maçının hazırlıklarına başladı. Siyah-beyazlı kulübün açıklamasında, BJK Nevzat Demir Tesisleri'nde Giovanni van Bronckhorst yönetiminde gerçekleştirilen idmanda kondisyon ve taktik çalışması yapıldığı belirtildi. Gençlerbirliği maçında oynayan futbolcuların salonda yenilene çalışması yaparak günü tamamladığı ifade edildi.

Diğer futbolcuların ise koşu ve pas çalışması yaptığı antrenman, dar alanda oynanan çift kale maçla sona erdiği aktarıldı. Beşiktaş, Galatasaray maçı mesaisine, yarın Trendyol 1. Lig ekiplerinden Sakaryaspor ile yapacağı hazırlık maçıyla devam edecek.

Milli sporcu Nida Bulut serbest dalışta 2 yılda 16 madalya kazandı

TEKİRDAĞ'DA yaşayan dünya şampiyonu milli sporcu Nida Bulut, yuzmeden sıklıkla 2 yıl önce başladığı serbest dalışta, ulusal ve uluslararası şampiyonalarda 16 madalya kazanarak önemli bir başarıya imza attı. Bulut, ailesinin yönlendirmesiyle küçük yaşlarda başladığı yuzmeden sıklığı için 10 yaşında farklı bir branşa geçmek istedi. Su altı branşına geçmeye karar veren Bulut, antrenörü Sertan Aydın ile çalışmaya başladı. Zamanla kendini geliştiren Bulut, geçen yıl katıldığı Serbest Dalış Havuz Türkiye Şampiyonası'nda farklı kategorilerde 3 altın, 1 gümüş madalya, Serbest Dalış Havuz Dünya Şampiyonası'nda ise 1 altın ile 3 gümüş madalya elde etti.

Milli sporcu Bulut, Mayıs ayında Edirne'de düzenlenen Serbest Dalış Havuz Türkiye Şampiyonası'nda farklı kategorilerde 5 altın madalya elde ederek, Serbest Dalış Havuz Dünya Şampiyonası'na katılmaya hak kazandı. Bulut, 4-10 Temmuz'ta Sırbistan'da düzenlenen Serbest Dalış Havuz Dünya Şampiyonası'nda da 3 altın madalya almayı başararak dünya

şampiyonu oldu. Her zaman kürsüde olmak isteyen Bulut, madalyalarına yenilerini eklemek için çalışmalarını sürdürüyor. Nida Bulut, AA muhabirine, 2 yılda 2 dünya şampiyonluğu elde etmenin gurur verici olduğunu söyledi. Bu yıl şampiyonalarında çok güzel başarılar kazandığını ifade eden Bulut, "Türkiye Şampiyonası benim için çok başarıydı. Bu sene bir hayli iyiydim. Geçen senenin metrelerini katlayarak gittim. Türkiye Şampiyonası'nda bütün branşlarda şampiyon oldum. Böylelikle milli takıma seçildim. Dünya şampiyonası da benim için aynı şekilde

çok başarılı geçti. 3 dünya şampiyonluğum oldu ve Türkiye Şampiyonası'nda yaptığım derecelerim üstüne çıkarak dünya şampiyonu oldum." diye konuştu. Bulut, dünya şampiyonasında Türkiye'yi en iyi şekilde temsil ettiği için çok mutlu olduğunu dile getirdi.

Geçen yıl başladığı serbest dalışta kısa sürede önemli başarılarla imza attığını belirten Bulut, şunları kaydetti:

"Bu branşa başladığımda bu kadar başarılı olacağımı ilk başlarda düşünmüyordum. Fakat sonralarda derecelerim gelişmeye başladıkça ve insanların da benim hakkımda iyi düşüncelerinin olduğunu gördükçe bu branşa başarılı olacağımı düşünmeye başladım. Her şeyde olduğu gibi serbest dalışta da başarılı olmak için çalışmam gerekiyordu. Yeteri kadar çalıştım ve başarılarımı elde ettim. Çalışmak her şeyin ana kapağı, o kapağı açtıktan sonra zaten gerisi geliyor. Hedefim önümüzdeki sene için de aynı şekilde bütün branşlarda şampiyon olmak. Bu sene derecelemin en az 20 metre, 30 metre üstüne koyabileceğim." diye konuştu.

Her geçen gün büyüyen sorun: Telefon dolandırıcılığı

Kötü niyetli aktörler sofistike sosyal mühendislik taktiklerine dayanan büyük operasyonlara yöneliyor. Sesli ortalama (vishing) ve mesaj dolandırıcılığı (smishing) kullanan bu operasyonlar, milyarlarca dolar değerinde bir dolandırıcılık çağrı merkezi endüstrisine dönüşmüş durumda. Dijital güvenlik şirketi ESET giderek büyüyen bir sorun haline gelen telefon dolandırıcılığına karşı neler yapılabileceği konusunda önerilerini paylaştı.

Modern yapay zeka ses klonlama ve çeviri yetenekleriyle ortalama ve smishing her zamankinden daha kolay hale geldi. Yapay zeka, veri toplama, sıkıcı görevleri otomatikleştirmek ve erişimlerini küreselleştirmek için çok yönlü bir araç olarak hizmet ederek yeni düşmanlar için giriş engelini azaltıyor. Yapay zeka tarafından üretilen sesler ve metinler kullanılarak kimlik avı daha yaygın hale geliyor. Enea tarafından kısa süre önce yayımlanan bir raporda, ChatGPT'nin Kasım 2022'de piyasaya sürülmesinden bu yana kimlik avı dolandırıcılığında yüzde 1.265'lik bir artış kaydedildi ve büyük dil modellerinin bu tür kötü niyetli operasyonları beslemeye yardımcı olma potansiyeline dikkat çekildi.

Dolandırıcılar başkalarının telefon numaralarını nasıl elde ediyor?

Kişisel bilgilerinizi ne kadar çok şirket, site ve uygulama ile paylaşırsanız kişisel "pazarlama profiliniz" o kadar ayrıntılı olur. Bu, aynı zamanda veri sızıntılarına maruz kalma riskinizi de artırır çünkü veri araçlarının kendileri de güvenlik olayları yaşayabilir. Bir veri aracı, bilgilerinizi muhtemelen kötü aktörler de dahil olmak üzere başkalarına da satabilir. Ancak veri araçları veya onları etkileyen ihlaller, dolandırıcılar için tek telefon numarası kaynağı değildir. İşte dolandırıcıların telefon numaralarını ele geçirebileceği diğer bazı yollar:

Halka açık kaynaklar: Sosyal medya siteleri veya çevrimiçi iş piyasaları, telefon numaranızı bağlantı kurmak için bir araç olarak gösterebilir. Gizlilik

ayarlarınızın doğru yapılmaması veya sosyal medya profilinizde telefon numaranızı ifşa etmenin sonuçlarının farkında olmanız durumunda, numaranız bir yapay zeka web kazıyıcısı da dahil olmak üzere herkes tarafından kullanılabilir.

Çalınan hesaplar: Çeşitli çevrimiçi hizmetler, kimliğinizi doğrulamak, sipariş vermek veya bir kimlik doğrulama faktörü olarak hizmet etmek için telefon numaranızı gerektirir. Hesaplarınız zayıf parolalar nedeniyle zorlandığında veya çevrimiçi sağlayıcılarınızdan biri veri ihlaline uğradığında numaranız da kolayca sızabilir.

Otomatik arayanlar: Otomatik arayanlar rastgele numaraları arar ve aramayı yanıtladığınız anda bir dolandırıcılığın hedefi olabilirsiniz. Bazen bu otomatik

arayanlar sadece numaranın kulanımında olduğunu teyit etmek için ararlar, böylece numaranız bir hedef listesine eklenebilir.

Posta: Son teslimatlarınızı kontrol edin. Bunların üzerinde genellikle adresiniz görünür ancak bazı durumlarda e-posta adresiniz veya telefon numaranız da yazılı olabilir. Ya birisi teslimatlarınızdan birini çaldıysa ya da geri dönüşüm yığınızı karıştırdıysa? Veri sızıntılarının genellikle aynı bilgileri içerdiği düşünüldüğünde bu çok tehlikeli olabilir ve daha fazla istismara zemin hazırlayabilir.

Telefon numarası dolandırıcılığı konusunda ne yapabilirsiniz?

Kimlik avına karşı dikkatli

olun. Yabancı numaralardan gelen istenmeyen mesajlara ve aramalara asla cevap vermeyin. e-postalarındaki ya da mesajlarındaki rastgele bağlantılara tıklamayın. Görünüşte acil bir duruma tepki vermeden önce soğukkanlı olmayı ve düşünmeyi unutmayın.

Servis sağlayıcınıza SIM güvenlik önlemlerini sorun. Örneğin, SIM takasına karşı koruma sağlamak için kart kilidi seçeneği veya çağrı yönlendirme gibi dolandırıcılıkları önlemek için ek hesap güvenliği katmanları olabilir.

Hesaplarınızı iki faktörlü kimlik doğrulama ile koruyun. İdeal olarak SMS tabanlı doğrulama yerine özel güvenlik anahtarları, uygulamalar veya biyometri kullanın. SMS doğrulaması, saldırılarından daha kolay ele

geçirilebilir. Aynı şeyi servis sağlayıcı hesapları için de yapın.

Bir web sitesine telefon numaranızı vermeden önce iki kez düşünün. Çeşitli uygulamalarınız için ek bir kurtarma seçeneği olarak kullanmak faydalı olsa da ikincil e-postalar veya kimlik doğrulayıcılar gibi diğer yöntemler daha güvenli bir alternatif sunabilir.

Çevrimiçi alışverişler için normal telefon numaranızı kullanmayın. Ön ödemeli bir SIM kart veya bir VoIP hizmeti kullanmayı düşünün.

Arama filtreleme özelliğine sahip bir mobil güvenlik çözümü kullanın. Web tarayıcınızdaki üçüncü taraf çerezlerinin engellendiğinden emin olun ve gizliliği artıran diğer araç ve teknolojileri keşfedin.

Sahtekarlığa geçit yok: Kaspersky, Otomatik Güvenlik Farkındalığı Platformunu Yapay Zeka Odaklı Eğitim Modülü İle Genişletiyor

Kaspersky, Kaspersky Otomatik Güvenlik Farkındalığı Platformu (Kaspersky Automated Security Awareness Platform - ASAP) içinde yapay zeka odaklı yeni bir eğitim modülünün lansmanını gerçekleştirdi. Bu son eklenti, yapay zeka odaklı siber saldırıların ortaya çıkardığı gelişen tehditlerle mücadele eden profesyonelleri gerekli becerilerle donatmayı amaçlıyor.

Yapay zeka ile ilgili tehditleri anlamının aciliyeti, artan sayıda yapay zeka kaynaklı tehditle vurgulanan bir durum. Şubat 2024'te çok uluslu bir firmanın finans çalışanı, video konferans sırasında şirketin finans müdürü gibi davranmak üzere deepfake teknolojisini kullanan dolandırıcıların tuzağına düşerek 25 milyon dolar ödeme yaptı. Bu ayrıntılı planlanmış saldırının kurbanı olan çalışanın farkına varamadığı bir diğer konu da görüşmedeki şirket çalışanı sandığı diğer kişilerin de aslında deepfake ürünü olduğuydu.

Kaspersky, yapay zekayı kullanan saldırılarla ilgili siber beceri geliştirme pro-

gramlarına yönelik artan talebi karşılamak için Kaspersky Otomatik Güvenlik Farkındalığı Platformu'nun (ASAP) yeni modülünü hizmete sundu. Her biri yedi ayrıntılı dersten oluşan eğitim modülü iki aşama halinde yapılandırıldı:

Aşama 1, dolandırıcıların yapay zekayı kötü niyetli amaçlar için nasıl kullandıklarını ve bu taktiklerle mücadele et-

menin yollarını anlamaya odaklanıyor. Değinilen konular arasında sahte videoların oluşturulması (çevrimiçi konferanslar aracılığıyla kimlik hırsızlığı gibi), sahte fotoğraflar, ses taklidi ve yapay zeka aracılığıyla sunulan diğer hileler yer alıyor.

Aşama 2, profesyonel ortamlarda yapay zeka ile ilişkili doğal riskleri araştırmaya odaklanıyor. Bu, gizli verilerin paylaşılmasının tehlikelerini, karar

verme tuzaklarını, telif hakkı ihlallerini, yapay zeka jailbreak yöntemlerini, sınır ağlarının ideolojik önyargılarını, parametre manipülasyonunu ve yapay zeka sistemlerinin haklanmasını içeriyor.

Yapay zeka konusunda önceden bilgisi olmayan kullanıcılar için tasarlanan kurs, sağlam siber güvenlik uygulamaları için kapsamlı eğitim sağlamanın yanında erişilebilirliği de garanti

ediyor.

Kaspersky Security Awareness Kıdemli Ürün Pazarlama Müdürü Tatyana Shumaylova, şunları söylüyor: "Yapay zeka odaklı siber tehditler gelişmeye devam ettikçe, profesyonellerin bu riskleri etkili bir şekilde azaltabilmesi için gerekli bilgi ve becerilerle donatılması kritik önem taşıyor. Kaspersky ASAP'taki yeni yapay zeka odaklı modülümüz, kullanıcılarımızı günümüzün siber tehdit ortamı ve bunlara karşı koyma yolları hakkında kapsamlı bir anlayışla güçlendirmeye yönelik önemli bir adımı temsil ediyor. Bu sayede dikkat ve tedbir teşvik ederek dijital ortamda ortaya çıkan yeni tehditlerle dahi mücadele edebilir, aynı zamanda kuruluşlarımızın savunma hatlarını güçlendirebilirler."

Kaspersky Otomatik Güvenlik Farkındalığı Platformundaki yeni yapay zeka modülü hakkında daha fazla bilgi için bu bağlantıyı ziyaret edin.
NUR BATU

Arktik Okyanusu küçülüyor, Atlantik Okyanusu büyüyor

AA muhabirinin derlediği bilgiye göre; Cumhurbaşkanlığı himayelerinde, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı uhdesinde, TÜBİTAK MAM Kutup Araştırmaları Enstitüsü koordinasyonunda düzenlenen sefer kapsamında uzaktan algılama yöntemiyle yürütülen çalışmalarda 2023 ve 2024'ün haziran aylarının ortalama deniz buz dağılımı karşılaştırıldığında, bu yıl neredeyse Akdeniz Bölgesi kadar, yani Türkiye'nin 8'de 1'i büyüklüğünde, deniz buzunda azalma gözlemlendi. Küresel iklim değişikliği sebebiyle deniz buz alanlarının azalmasının, okyanustaki canlı kaynaklarının bu bölgelere göç etmesine yol açarken aynı zamanda Arktik Okyanusu'nun sınırlarının daralmasına neden olduğu belirlendi. 4. Ulusal Arktik Bilimsel Araştırma Seferi Lideri Prof. Dr. Ersan Başar, AA muhabirine yaptığı bilgilendirmede, kutup bölgelerinin, küresel ısınmanın etkilerinin en yoğun görüldüğü alanlar olduğuna dikkati çekerek, "Burada da bizim en çok karşımıza çıkan Arktik, yani kuzey kutbuna, özellikle Atlantik Okyanusu'nun etkisiyle gelen sıcak su akıntıları, Arktik Okyanusu'na ulaşıyor. Burada büyük bir değişimle sanki dünyanın tüm okyanuslarındaki suyun dönüşümünü sağlayan bir pompa görevi gören bir alandıyız." ifadelerini kullandı. Norveç Kutup Enstitüsü'nde 2023 yılında Gerland ve arkadaşları tarafından yapılan çalışmada da Arktik bölgesinin Atlantik Okyanusu etkisi ile Atlantifikasyona maruz kaldığının bildirildiğini hatırlatan Başar, "Bizlerin yapmış olduğu çalışmada da bunların etkileri görülmektedir." dedi.

Başar, Arktik Bölgedeki denge bozulduğuna dikkati çekerek, "Dünyanın aslında bütün su akışı, okyanuslardaki akıntı, akış rejiminin değişmesi söz konusu. Son dönemde iklim değişimi ile özellikle Atlantik'ten gelen suyun daha fazla Arktik'e gelmesiyle Arktik'teki buzun erimesi, küresel iklim değişimi ve Albedo etkileri aynı şekilde sıcaklık artışları deniz buzunun oluşmasını engelliyor. Deniz buzunun oluşması engellenmekle birlikte Arktik'te bulunan buzulların erimesi de artıyor," şeklinde konuştu.

"Arktik Okyanusu, Atlantik Okyanusu'na yeniliyor"

Prof. Dr. Ersan Başar, özellikle Barents Denizi'nin kuzey taraflarında bulunan bölgede deniz suyunun tuzluluk değerlerinde ve sıcaklığında olan değişimin tüm akamın değişmesine sebep olduğunu belirterek, "Atlantik'teki deniz yapısı Arktik'teki bölgenin daha yukarılarına kaymasına sebep oluyor ki biz buna "Atlantifikasyon" diyoruz. Aslında Arktik Okyanusu yavaş yavaş Atlantik Okyanusu'na yeniliyor diyebiliriz." değerlendirmesinde bulundu.

Arktik çemberinin kuzeyinde kalan bölgede yaşayan canlıların daha kuzey bölgelere gitmeye başladığını ifade eden Başar, "Atlantik'teki canlılarda onların yerini doldurarak artık normalde Atlantik Okyanusu'nda gördüğümüz canlıları biz artık Arktik Okyanusu'nda, başta Barents Denizi'nde ve Norveç Denizi'nde olmak üzere, çok yoğun olarak görüyoruz. Barents Denizi'nin de artık iyice Atlantifikasyon etkisi altında olduğunu, bilim insanları yapmış olduğu birçok çalışmada ortaya koydular ve şu anda burası bilim insanlarının da en çok odaklandığı bölge." bilgilerini verdi.

"Atlantik Okyanusu sınırlarını büyütürken, Arktik okyanusu sınırlarını küçültüyor"

Atlantifikasyon etkisiyle Atlantik Okyanusu sınırlarını büyütürken, Arktik Okyanusu'nun küçüldüğüne dikkati çeken Başar, "Arktik Okyanusu'nun sınırlarını küçültmesi demek, bizim deniz buzuna daha az ulaşmamız, yani buzulların erimesi demek. Bu da dünyadaki okyanuslardaki akıntı rejiminin değişmesidir ki bu da hayatın geleceğini bizim için olumsuz yönde etkileyecek gerçeklerden bir tanesi." ifadelerini kullandı.

Başar, deniz buzları eridiği ve diğer buzulların erimeye başladığı zaman dünyaya güneşten gelen ışınların etkisiyle, buzların daha fazla erimeye başladığını ve Albedo etkisiyle sıcaklığın dünya üzerinde kaldığı kaydedildi. Buzul yoğunluğu fazla olduğu zaman güneş ışınlarının beyaz renkten yansarak dünyayı terk ettiğini, ancak azalma sebebi ile ısınmaya başlayan dünyanın daha çok birbirini tetikleyen bir şekilde ısındığını ve sıcaklığı artırmaya başladığını dile getiren Başar, bunun da Albedo etkisinin en bariz örneklerinden biri olduğunu belirtti.

Albedo etkisinin birbirini tetikleyen unsurlar olduğuna dikkati çeken Başar, "Bu bölgeler ısındıkça tamamen yeni alanlar çıkıyor. Yeni alan, koyu renk alanlar siyah toprak alanları ne yapıyor? Direkt olarak yan enerjisi üzerine çekiyor ve ısınmasını sağlıyor. Küresel ısınma etkileyen dünyanın birçok yerinde görüyoruz. Özellikle kutup bölgeleri küresel ısınmanın en çok etkisini gösterdiği noktalardan bir tanesi." dedi